N°. 223. A°. 1861.

WOENSDAG 18 SEPTEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.... ƒ 1.—
Iedere regel meer. . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent. voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 10 dezer maand, zijn executoir verklaard:

Twee Kohieren van het Patentregt, bevattende aanslagen in de wijken 9, 10, 11, 14 en 15, dienst 1861—62, behoorende tot de beide afdeelingen dezer Gemeente;

Dat vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 17 *September* 1861.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

DE TROONREDE.

Wederom is een nieuwe Zitting der Staten-Generaal op de gebruikelijke wijze geopend. Zal zij de rij der vruchtbare jaren openen, na zoo menig jaar van misgewas? Zal zij de bruikbaarheid van den vertegenwoordigenden Regeringsvorm voor ons volk en onzen tijd staven ten spijt van zijne vijanden, of zal zij aan de gemoedelijke tegenstanders en listige belagers van dien in onze Grondwet gevestigden Staatsvorm nieuwe gronden voor hunnen tegenstand, nieuwe wapenen ten aanval verschaffen? Zal zij den ijver der vrienden van dien Regeringsvorm wederom doen verslappen door het aanschouwen van de geringheid zijner werken, of wel de liefde der wankelende aanhangers herwinnen en aanvuren door het bewijs te leveren dat juist onder de werking dier instellingen groote dingen zijn tot stand te brengen?

Mogt het laatste het geval wezen, want het is noodig en de geschiedenis der laatste jaren was niet geschikt om in de denkwijze des volks, dien eersten en hechtsten grondslag van elke Staatsinrigting, de gehechtheid te versterken aan onze constitutioneele instellingen, het vertrouwen te bevestigen op de werking onzer grondwettige Staatsmagten! Zal het pas ingetreden Zittingjaar der Vertegenwoordiging daartoe bijdragen? Wij wenschen, wij hopen het, maar de toekomst alleen zal het antwoord geven.

Zeker is het echter dat het aan stof niet zal ontbreken en dat, zoo onverhoopt ook dit jaar weder de wetgeving onvoldoende uitkomsten mogt geven, het niet zal wezen uit gebrek aan werk.

Gelijk gewoonlijk, geeft de Troonrede een kort overzigt van 't geen de Regering denkt voor te stellen, een *plan de campagne.*

Hetgeen aan die toezeggingen in de Koninklijke rede vooraf gaat, behelst eene beschouwing van den in- en uitwendigen toestand des Lands, waarin weinig nieuws voorkomt en dat weinig stof tot opmerkingen geeft. Een enkel punt daaruit verdient echter de algemeene aandacht ten volle. Er is, zegt de Troonrede, een overeenkomst tot stand gekomen met België, waarbij de wateraftappingen uit de Maas op billijken voet worden geregeld. Wij zullen nadere mededeeling van die overeenkomst moeten afwachten alvorens te kunnen oordeelen of daardoor inderdaad de vele en billijke grieven zijn verholpen, die sedert een twaalftal jaren zich steeds luider lieten hooren, waarvoor ook ons blad in der tijd met kracht zijne stem verhief en omtrent wier omvang en regtmatigheid de door de Tweede Kamer gehouden enquête geen twijfel overliet. Heeft de Regering inderdaad aan die klagten voldoening verschaft, dan heeft zij zich, in den korten tijd van haar bestaan, reeds merkwaardig gunstig onderscheiden van de kabinetten die haar voorafgingen, welke in de zaak of niets deden of zonder gevolg.

Van de buitenlandsche betrekkingen wordt overigens niet dan in de gewone algemeene termen gerept. Van de erkenning van Italië, van onze houding in de Amerikaansche geschillen, wordt gezwegen. Denkelijk zullen wij er bij de behandeling van de Staatsbegrooting meer van vernemen: daar is het dan ook meer eigenaardig de plaats voor uitvoerige mededeelingen, welke het bestek eener Troonrede niet toelaat.

Van koloniale wetten worden aangekondigd een ontwerp op de slavernij in West-Indië en nog „andere wetsontwerpen." Wat onder de laatste te verstaan zij, is niet onduidelijk. Het zullen wel wezen: de wet op de Indische comptabiliteit, op de uitgifte van cultuurcontracten en op de drukpers. De Regering had deze reeds vroeger toegezegd en schijnt ze daarom maar te hebben achtergelaten in de Troonrede. Maar behoort er ook niet onder een wetsontwerp op het Indisch tarief van in- en uitgaande regten? Wij hebben goede reden om te vermoeden dat ook dit eerlang aan de Vertegenwoordiging zal worden aangeboden. Op die wijze zullen de koloniale zaken een aanzienlijk en zeker het gewigtigste deel der bemoeijing van de Wetgevende Magt uitmaken; een zware taak voor den Minister van Kolonien vooral, waarbij wij hem de welwillende medewerking der Kamers, maar bovenal vastheid en een krachtige houding toewenschen.

Ook op binnenlandsch gebied is het werk dat voor de deur staat niet gering. Van den Raad van State wordt niet gesproken, evenmin als van andere, reeds vroeger ingediende en onafgedane ontwerpen, maar het lijdt geen twijfel dat het op nieuw zal worden voorgebragt. Daarna zullen komen de hervorming der regtspleging, de schutterijen, de geneeskundige regeling, het middelbaar onderwijs, de tienden, het beheer van het Kroondomein, de afschaffing van het collatieregt, het nieuwe tarief van in- en uitgaande regten. Tot zoo ver de officieele lijst: zijn wij wel ingelicht dan zal zich echter de Regering niet bij deze voordragten bepalen, maar worden er nog andere, niet onbelangrijke, in gereedheid gebragt.

Aan den wil der Regering zal 't althans niet liggen indien wij 't ongeluk moesten hebben bij een volgende troonrede wederom vele van de nu aangekondigde wetten te hooren beloven. Dat zij er ook de bekwaamheid voor bezit betwijfelt geen onpartijdige: het eenige waaromtrent wij niet volkomen gerust zijn is of zij de noodige kracht en de vereischte mate van cordaatheid zal toonen te bezitten. Zij schijnt ons somtijds al te schroomvallig, al te meêgaande; het gemeen overleg is goed en nuttig, maar wie al te veel toegeeft, verzwakt zijn stelling en krijgt den schijn van zich zwak te gevoelen en zijn eigen stelsel te wantrouwen. Niets is verderfelijker voor eene Regering dan die schijn van zwakheid van overtuiging, niets moedigt hare vijanden meer aan, niets ontzenuwt zoozeer den ijver harer vrienden, niets schokt in die mate het vertrouwen harer aanhangers.

Onder de tegenwoordige verhouding der partijen in de Kamers en in het Land, kan eene Regering, zamengesteld als de tegenwoordige, veel goeds en groots tot stand brengen; zij kan lang en heilzaam regeren en den roem verwerven van ons Staatsgebouw, na lange staking van den opbouw, te hebben voltooid. Maar zij kan dat slechts onder ééne voorwaarde: dat zij krachtig optrede; dat zij, met een vaste overtuiging in een forsche houding optrede; dat zij, hare eerlijke voornemens parende aan een flink zelfvertrouwen, eerbied afdwinge en bij anderen vertrouwen opwekke. Onder die voorwaarde zal haar een vaste meerderheid van warme vrienden in de Kamers niet ontbreken en zal zij onafhankelijk zijn van den wind van meening die in de laatste jaren de meerderheid der Vertegenwoordiging beurtelings her- en derwaarts dreef, vaak zonder eenige grondige reden en als op goed geluk. Dan zullen wij, ook in Nederland, weder komen tot den normalen toestand, waarin Regering en Vertegenwoordiging als onafhankelijk zamenwerkende magten, elk in den hare, zich alleen wijden aan 't lang verwaarloosde algemeen belang. Mogten de wenschen, die velen in den Lande met ons daarvoor koesteren, geen vrome wenschen blijven!

KOLONIEN.

(*Per Overland-Mail.*)

BATAVIA 31 Julij.

(*Vervolg.*)

Aan de Java-Bode wordt het volgende ontleend:

„Omtrent het stooten van het Nederlandsche barkschip Vriendentrouw kunnen wij nog mededeelen, dat de klip van Pamanoekan ongeveer 4 geogr. mijlen van den wal ligt, en wel zonder baken. De boei, daar vroeger aanwezig, is weggedreven of op eene andere wijze daarvan verdwenen, zoodat het te vreezen staat, dat nog meer schepen het lot van de Vriendentrouw zullen deelen, wanneer hier niet spoedig in wordt voorzien.

„Met het Nederlandsch schip Hercules, gezagvoerder Detering, is hier jl. zondag den 14 dezer gearriveerd een detachement suppletietroepen, sterk 100 officieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie van Vugt, medegeleider de 1ste luitenant van Winsheyn, mede van verlof terug, en de 2de luitenants Goteling Vinnis en du Groo, allen van het wapen der infanterie.

„Den volgenden dag kwam hier ter reede de Rotterdam, gezagvoerder H. Poort, mede met een detachement, sterk 149 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den van verlof terugkeerenden kapitein der artillerie Weber, medegeleider de 2de luitenant der infanterie Hoynck van Papendrecht, de 2de luitenants der artillerie Kramers, Willemse, Kreyger, van Groenow, Schäfer en Broerse, de 2de luitenant der genie Lutjens, de 2de luitenant-kwartiermeester Kip, en de officieren van gezondheid 3de klasse van der Weyde en Dieperinck.

„Beide detachementen hebben zich gedurende den overtogt zeer goed gedragen. Van het laatste is één man aan boord overleden.

„Den 23sten is ter dezer reede gekomen het Nederlandsche schip Concurrent, gezagvoerder A. van der Harst, aan boord hebbende een detachement suppletietroepen, sterk 119 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der infanterie Loggere, medegeleiders de 2de luitenant der infanterie de Rochemont en de officier van gezondheid 3de klasse Ermerins. Het detachement, dat een man op de reis verloor, heeft zich goed gedragen gedurende den overtogt.

„*Cheribon.* — Men berigt ons dat het onderzoek naar den vrijen arbeid in het district Lossari is afgeloopen, hetwelk naar aanleiding van klagten der bevolking is ingesteld geworden. Daaruit zoude blijken dat de vrije arbeid aldaar slechts in naam bestaan heeft, doch inderdaad niet anders geweest is dan eene aaneenschakeling van de meest ergerlijke handelingen van dwang en geweld. Wij behouden ons voor eerlang de regte toedragt der zaak in bijzonderheden mede te deelen."

Eerlang vertrekken naar Bandjermassing de thans op de te Onrust aanwezige bodems dienende luits. ter zee 2de kl. W. J. A. Nolthenius, L. B. van Maanen en C. Bijleveld, en zulks ter aflossing van de aldaar aanwezige luits. ter zee 2de kl. D. J. A. D. van den Steen, H. J. van Broekhuyzen en A. J. Visser, die alle drie op het dienstdoende wachtschip Palembang zijn overgeplaatst om wegens langdurig verblijf in deze gewesten later tot terugkeer naar Nederland in aanmerking te komen; om dezelfde reden is de luit. ter zee 2de kl. jhr. C. C. Six, dienende aan boord van Zr. Ms. korvet Pallas, op het stoomschip Groningen verwisseld met den luit. ter zee 2de kl. G. J. Coster.

De kapit. ter zee C. J. Zwaanshals en de luit. ter zee 2de kl. W. J. Scholten van Aschat repatriëren per koopvaardijschip Ternate; de eerste als overcompleet door bevordering tot zijn tegenwoordigen rang en laatstgenoemde wegens langdurig verblijf in deze gewesten.

Ten gevolge der buiten dienst stelling van Zr. Ms. schoenerbrik Makasser met ultimo dezer, zijn met 1 augustus a. s. van dien bodem op het alhier ter reede liggende wachtschip overgeplaatst de luit. ter zee 2de kl. J. D. J. van der Hegge Spies, tijdelijk belast met het bevel over genoemde schoenerbrik, de luit. ter zee 2de kl. W. van Oorschot, de officier van gezondheid 3de kl. P. W. J. van den Broek en de adjunct administrateur K. F. Gerth van Wijk.

De adelborst der 1ste kl. J. C. Egter is den 22 dezer overgeplaatst van het zoo even genoemde wachtschip aan boord van Zr. Ms. schoenerbrik Makasser, op het folio van luit. ter zee 2de kl., om als zoodanig dienst te doen, terwijl de officier van administratie 3de kl. H. C. Deuffer Wiel van het dienstdoende wachtschip te Soerabaija overgaat aan boord van Zr. Ms. schroefkorvet Prinses Amelia, ten einde daarmede naar Nederland terug te keeren.

De luit. ter zee 1ste kl. H. J. baron van Boecop heeft zijne functie als officier van Zr. Ms. schroefkorvet Prinses Amelia overgegeven aan den als zoodanig van het wachtschip ter reede van Batavia op dien bodem overgeplaatsten luit. ter zee 1ste kl. jhr. A. C. van Haeften. Eerstgenoemde is daarop in afwachting van eene particuliere gelegenheid om wegens langdurig verblijf in deze gewesten naar Nederland terug te keeren op het wachtschip Juno te Soerabaija overgeplaatst.

Van genoemd wachtschip zijn den 14 dezer met particuliere stoomgelegenheid naar Makasser vertrokken de luits. ter zee 2de kl. C. J. Marinkelle en jhr. J. de Jong van Beek en Donk, ter vervanging van de op Zr. Ms. stoomschepen Gedeh en Etna dienende luits. ter zee 2de kl. A. C. Raven en J. van Assen. De luit. Raven gaat daarna over op het wachtschip Juno, terwijl de luit. ter zee van Assen met ultimo dezer, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol uit Zr. Ms. zeedienst wordt ontslagen.

Na in het station der wateren van Ternate door Zr. Ms. schroefstoomschip Reteh te zijn afgelost, heeft Zr. Ms. schroefstoomschip het Loo van Ambon de terugreis naar Java aanvaard en is den 17den jl. te Soerabaija aangekomen.

Op laatstgenoemd stoomschip is vervolgens als 1ste officier overgegaan de luit. ter zee 2de kl. H. L. Jolly, ter vervanging van den bereids als zoodanig te Ambon op Zr. Ms. schroefstoomschip Citadel van Antwerpen overgeplaatsten luit. ter zee 1ste kl. jhr. ridder H. A. van Rappard.

De luit. ter zee der 1ste kl. J. N. Slegt, welke die functie aan boord van laatstgenoemd stoomschip bekleedde, is vervolgens als passagier met het Loo naar Soerabaija vertrokken en ter nadere beschikking in de rolle van het alhier ter reede liggende wachtschip Palembang overgeplaatst.

Tijdens het verblijf van Zr. Ms. schroefstoomschip Citadel van Antwerpen te Dehli, zijn de schipbreukelingen van het in de Torresstraat verongelukte Nederlandsche barkschip Makasser, kapit. de Boer, door den bevelhebber van dat stoomschip, den kapit. luit. ter zee G. P. J. Mossel, van het noodige voorzien en hebben daarna de reis met eene particuliere stoomgelegenheid naar Java vervolgd. De twee sloepen, waarmede deze ongelukkigen Dehli hebben bereikt, zijn met den daarin nog aanwezigen inventaris door de Citadel van Antwerpen naar Ambon medegevoerd. Eene derde sloep, waarin zich een stuurman en vier inlandsche matrozen van genoemde bark bevonden, is op reis van de Torresstraat totaal verongelukt.

Den 23sten is van het alhier ter reede liggende wachtschip Palembang overgeplaatst aan boord van de ter westkust van Sumatra gestationeerde korvet Pallas, de officier van administratie 3de kl. A. J. Looijen, ter vervanging van den officier van administratie 2de kl. H. F. X. Strengnaerts, die ter nadere beschikking op de Palembang overgaat.

Van het wachtschip Juno te Soerabaija is de officier van gezondheid 3de kl. J. de Clercq Zubli met den 27 dezer overgeplaatst aan boord van Zr. Ms. schroefstoomschip Bali, behoorende tot de zeemagt bij de expeditie in de zuid- en ooster-afdeeling van Borneo, en gaat van laatstgenoemden bodem op het wachtschip Palembang over, de officier van gezondheid 2de kl. J. Lamie.

Celebes en Onderhoorigheden (junij). — De gezondheidstoestand liet in de Gouvernementslanden veel te wenschen over. Over het algemeen en vooral op Saleijer heerschten veel koortsen. Ter hoofdplaats Makasser deden zich ook eenige gevallen van pokken en berri-berri voor. De weersgesteldheid was geheel afwijkende van den regel. Terwijl hier in dit jaargetijde gewoonlijk zuid-oostelijke wind en droogte heerschen, viel gedurende de maand junij nog aanhoudend regen, soms vergezeld van westelijke winden en zware onweders. Dit weder was zeer nadeelig voor het oogsten van het padigewas, hetwelk bijzonder gunstig stond, doch waarvan veel verloren ging, doordien de lage velden overstroomd raakten, het snijden vertraagd werd en het gesnedene niet behoorlijk kon worden gedroogd. De regens en de daardoor veroorzaakte bandjirs hebben buitendien groote schade toegebragt aan andere gewassen, zooals suikerriet, tabak, katoen en djagong. De belangrijke tabaksaanplantingen, langs de oevers der rivieren in de Noorderdistricten, gingen grootendeels verloren. Op Saleijer is de proef-koffijtuin geheel vernield en hebben de aanplantingen van djagong en gierst (de gewone voeding aldaar), alsmede van katoen, zwaar geleden. Voor schaarschte aan voedingsmiddelen bestond echter nog geene beduchtheid. De proef-aanplanting van suikerriet in de Noorderdistricten is uitmuntend geslaagd.

Zr. Ms. stoomschip Etna bekruiste een gedeelte der bogt van Boni, alsmede de Boetonsche wateren; ook de Sultan van Boeton zond 30 gewapende praauwen uit, doch er werden geene zeeroovers in die streken ontdekt.

Timor. — Op den 4 en 18 mei werden uitbarstingen waargenomen van den berg Nobo, op de zuid-oostkust van Flores. De eerste had des middags ten 12 ure plaats en bestond uit eene uitwerping van asch, gepaard met een geluid als van zware kanonschoten. De tweede had onder dergelijke omstandigheden en op hetzelfde uur plaats en ging van aardschokken in eene verticale rigting vergezeld.

Op den 25 junij kwam te Koepang Baki-Kooy, gewezen fettor van Takaip, met een 60tal volgelingen, om den resident vergiffenis te vragen voor het vroeger door hem tegen het Gouvernement gepleegd verzet. Hij heeft dit volgens Timoreesch gebruik gedaan, en gezworen dat hij zich nimmer weder tegen de bevelen van het Gouvernement zou verzetten. De Keizer van Groot-Sonnebait moet ook voornemens zijn om naar Koepang te komen om vergiffenis te vragen en weder een trouw bondgenoot van het Gouvernement te worden. Te gelijk met Baki-Kooy kwam ter hoofdplaats aan de tegenwoordige fettor van dat landschap Ebe-Noni, met een groot aantal andere hoofden, om den resident een bezoek te brengen en eene rotting met zilveren knop, voorzien van het Nederlandsche wapen, als teeken zijner waardigheid, uit diens handen te ontvangen. De fettor Ebe-Noni legde de meest mogelijke blijken van gehechtheid aan het Gouvernement aan den dag. Op verzoek van Ebe-Noni heeft de resident hem Zr. Ms. stoomschip Reinier Claeszen doen zien, waarover hij groote verwondering aan den dag legde.

Ternate. — De resident Bosch, benoemd tot resident van Menado, vertrok den 13 mei met het Rijks-stoomschip Het Loo naar zijne bestemming.

De pokziekte bleef op vele plaatsen heerschen; op Ternate echter kwamen slechts eenige gevallen voor. Op Halmaheira moeten onder de bevolking der strandnegorijen, die naar het gebergte geweken is, vele zieken zijn en de dooden zelfs onbegraven blijven of in de rivieren geworpen worden. Te Kao op Halmaheira werd een Alfoersch meisje van 9 of 10 jaren oud door hare ouders levend begraven, omdat zij aangemerkt werd als de eerste zieke te zijn geweest (pohon penjakit). Niettegenstaande hare smeekingen en beloften om naar eene andere plaats te gaan en van niemand hulp te zullen vragen, werd het arme kind gebonden en in den grafkuil geworpen. Op den 14 mei dreef aan het strand te Ternate, nabij het fort Oranje, een praauwtje, waarin het lijk van een inlander gevonden werd, waarvan het aangezigt geheel met bloed bevlekt was. Vermoedelijk was hij een poklijder, die de ziekte buiten zijne woonplaats had gekregen en door de bevolking in een praauwtje naar zee was gezonden. Op Tidore is de pokziekte erg toegenomen; juiste opgaven omtrent het aantal zieken en dooden konden ook aldaar niet verkregen worden. De plaatselijke geneesheer van Ternate is derwaarts vertrokken, om, zoo mogelijk, geneeskundige hulp te verleenen. Het is opmerkelijk dat op Tidore niemand door de pokken werd aangetast die gevaccineerd was, hetgeen het vertrouwen in die onlangs aldaar ingevoerde kunstbewerking zoozeer heeft versterkt, dat de gezonden zonder aarzelen de woningen der zieken bezochten en hun de noodige hulp bewezen. Van Halmaheira zijn eenige menschen te Tidore gekomen om gevaccineerd te worden. Het gelukte echter niet om de Alfoeren daartoe over te halen.

Van de Soela-eilanden is berigt ontvangen dat 10 praauwen met Tobelloreezen van de noordkust van

Boeroe op Soela mangoli zijn gekomen en aldaar roof en moord hebben gepleegd. Het stations kommandement der marine in deze wateren is overgegaan van den luit. t. z. 1ste kl. H. C. Klis, kommandant van het Rijksstoomschip het Loo, op den luit. jhr. H. de Kock, kommandant van het stoomschip Reteh.

Den 30 junij, 's namiddags ten 2 ure, is een ligte schok van aardbeving gevoeld, die slechts een paar seconden duurde: de rigting kon niet worden geobserveerd. De weersgesteldheid was gedurende de maand niet zeer drukkend, hoewel er veel regen viel, echter minder dan in de vorige maanden.

De handelsbeweging vermeerderde eenigzins door de concurrentie der Manillarezen, die, met 3 vaartuigen ter reede, om strijd hoogere prijzen, voor de weinige tripang en schildpad die ter markt was, boden. De handelaren van Ternate maakten daarbij goede rekening.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 16 *september*. — De Economist wijdt een vertoog aan het door New-Yorksche bladen verspreid gerucht, dat de heer Adams, de gezant der Vereenigde Staten alhier, kennis gegeven zou hebben van het voornemen onzer Regering om weldra de onafhankelijkheid der Zuidelijke Confederatie te erkennen. De Economist slaat aan dat gerucht weinig of geen geloof, vindt er zelfs geen grond voor in de wijze waarop die bladen het mededeelen, en acht het bovendien op zich zelf onwaarschijnlijk. Wel gelooft het weekblad dat onze Ministers de afscheiding als een *fait accompli* erkennen zullen, zoodra de nieuwe Republiek haar bestaan volkomen gevestigd heeft, hetzij door een langdurig volhouden van hare tegenwoordige stelling, hetzij door zoodanige blijkbare voordeelen die hare eindelijke zegepraal boven allen twijfel stellen; maar zoo ver is het nog niet gekomen, want de slag bij Bulls Run, ofschoon een goed voorteeken voor de zaak van het Zuiden, was nog alles behalve eene beslissende zegepraal, en de betrekkelijke krachten der beide partijen zijn daardoor geenszins op de proef gesteld. Alle vormelijke erkenning onzerzijds zou derhalve voorbarig zijn en door de Noordelijke Staten billijkerwijs als eene beleediging worden aangemerkt. Geenerlei voordeel zou er uit voortspruiten, en bovendien ware het strijdig met Engelands gewoonten in soortgelijke omstandigheden. Sedert lang toch was het zijn stelregel alle Regeringen *de facto* te erkennen, zoodra het feit zeker is en waarborgen van duur aanbiedt, maar eerder niet. Werd nu of dan van dezen stelregel afgeweken, het was eerder om de erkenning te lang uit te stellen dan om haar te overhaasten. Engeland erkende Griekenlands onafhankelijkheid niet vóór dat het jaren lang een bloedigen strijd tegen Turkije had volgehouden, en toen het scheen dat zijne bevolking eerder uitgeroeid dan onderworpen zou wezen. De Zuid-Amerikaansche Republiek erkende het eerst toen alle pogingen van Spanje om haar weder onder het juk te brengen mislukt waren. Hoe groot ook onze belangstelling in de zaak van Italië zijn mogt, erkenden wij Victor Emmanuel eerst toen Gaëta gevallen en Frans II gevlugt was. In de zaak van Amerika met minder terughouding en overleg te handelen zou derhalve eene partijdigheid verraden die tot hiertoe zorgvuldig vermeden is.

Al verder zou eene zoodanige voorbarige erkenning doelloos zijn. Dit zou niet het geval wezen wanneer zij een einde aan den oorlog of aan de blokkade maakte, maar hierop bestaat geen vooruitzigt. Reeds heeft Engeland aan de zich afscheidende Staten alle regten van oorlogvoerenden toegestaan, en kon niet meer doen indien zij bereids in de rij der Natiën waren opgenomen. De blokkade hunner havens is erkend, en de erkenning van hun nationaal bestaan zou daarin geene wijziging kunnen brengen, want aan ieder Land staat het vrij de havens van een ander Land te blokkeren, onverschillig of het dat als oproerig dan wel als onafhankelijk aanmerkt. Het toelaten van een gezant der Geconfedereerde Staten zou hun noch ons voordeel aanbrengen, ofschoon er, als zij hunne stelling blijvend zullen hebben gehandhaafd, sedert den aanvang van den worstelstrijd niets in hun gedrag geweest is wat zijne toelating kan beletten. Integendeel, dat gedrag heeft gunstig tegen dat der Noordelijke Republiek afgestoken, want de behandeling van Engeland door den heer Seward en zijne beambten is alles behalve hoffelijk geweest, en over het algemeen hebben al de handelingen van het Federaal Kabinet zich op eene wijze gekenmerkt die sterk naar onbekwaamheid zweemt. Ten bewijze hiervan brengt de Economist ten slotte de briefwisseling met den generaal Butler over de behandeling der slaven in Virginia, de emancipatie van de slaven der Secessionnisten in Missouri, en daarentegen het handhaven der slavernij van al de aan Unionistische meesters toebehoorenden bij, alsmede den hevigen oorlog die tegen de drukpers gevoerd wordt, en het ongelukkig reeds meermalen besproken paspoortenstelsel, dat nu onlangs echter eenigzins verzacht schijnt te wezen.

— Het Atheneum gaat wat zeer ver in zijnen aesthetischen ijver en zijne bewondering van groote mannen, als het, van de zaak der Duitsche vloot sprekende, er een slecht voorteeken voor Duitschlands eenheid in ziet dat de Duitsche Natie het geboortehuis van Göthe te Frankfort in bijzondere handen heeft laten overgaan, terwijl men in bierkroegen bijdragen voor eene nationale vloot inzamelt. Want, zoo merkt een ander blad te regt aan, de schrijver in het Atheneum schijnt daarbij niet bedacht te hebben dat de rijke Engelsche Natie het huis van Shakespeare te Stratford evenzeer aan een bijzonderen eigenaar overlaat, en nogtans eene eerbiedwekkende vloot bezit. Aan onze dankbaarheid jegens groote dooden wordt toch geen afbreuk gedaan door ook voor de nog levende en toekomstige geslachten te zorgen.

— Aan een schrijven uit New-York van 3 dezer ontleenen wij het volgende:

De proclamatie van den generaal Frémont, die het bevel voert over het Noordelijk leger in den Staat Missouri, is welligt het belangrijkste feit na de opening der vijandelijkheden tusschen Noord en Zuid. De toestand van Missouri was kritiek; vijandelijke troepen hielden de helft van het grondgebied diens Staats bezet; de burgerlijke overheid bleek, te midden der algemeene desorganisatie, onmagtig tot het beschermen van de bezittingen en het leven der burgers. Met de hem eigene vastberadenheid vaardigde generaal Frémont in die omstandigheden de proclamatie uit, waarbij Missouri onder de krijgswet wordt gesteld. De voornaamste paragraaf van dit stuk luidt aldus:

„Dientengevolge, om een einde te maken aan de wanorde, om zoo veel mogelijk de openbare rust te handhaven, om veiligheid en bescherming te verleenen aan de bezittingen en personen der loyale burgers, verklaar ik van nu af de krijgswet afgekondigd in den geheelen Staat Missouri..... Al degenen die gewapend worden aangetroffen buiten bovengemelde liniën zullen door een krijgsraad geoordeeld en, wanneer zij schuldig bevonden worden, gefusilleerd worden. Het eigendom in goederen of in personen van allen die in den Staat Missouri de wapenen tegen de Vereenigde Staten zullen voeren of behoorlijk zullen overtuigd worden van een werkzaam aandeel te hebben genomen aan een veldtogt met de vijanden der Unie, wordt verbeurd verklaard ten behoeve der openbare dienst, *en hunne slaven*, zoo zij die mogten bezitten, *zijn van nu af tot vrije lieden verklaard.*"

Uit die proclamatie blijkt dat de slavernij niet is afgeschaft in den Staat Missouri, daar de rustige burgers het eigendom hunner negers behouden, zonder dat de Regering de instelling zelf aanrandt, maar dat uit kracht der wet van confiscatie, die van toepassing is op al de eigendommen der Secessionisten, al de slaven wier meesters de Unie bestrijden, van heden af vrij verklaard worden. Men verwacht een diepen indruk van deze proclamatie, welks inhoud de slavenhouders te vergeefs zullen trachten voor hunne negers verborgen te houden en die van mond tot mond, van plantaadje tot plantaadje overgebragt, overal het licht der vrijheid in de oogen der zwarte bevolking zal doen blinken. Wanneer de Regering van Washington besluiten mogt den maatregel van den generaal Frémont in alle afgescheiden Staten toe te passen, — alsdan zouden, volgens de mannen van het Noorden, de Zuidelijken, gedwongen om het leger te verlaten en over hunne slaven te gaan waken, alras om den vrede moeten smeken en de opstand in zijn val de instelling der slavernij medeslepen!

De expeditie, onder den generaal Butler en den commodore Stringham, van het fort Monroe naar de kust van Noord Carolina vertrokken, heeft de twee forten aangetast, door de Zuidelijken in de bogt van Hatteras aangelegd, die daardoor een toevlugtsoord voor de kapers was geworden. De Noordelijken hadden groot belang bij de vermeestering dier forten, daar zij den doortogt tusschen Albermale Sound en den Atlantischen Oceaan bestreken. De Geconfedereerden hadden het gewigt van dat punt begrepen en het met eene geduchte artillerie gewapend. Na een bombardement van 36 uren heeft het garnizoen dier forten zich op genade of ongenade overgegeven. Het bestond uit 700 manschappen en 50 officieren, waaronder verscheidene aanzienlijken personen, o. a. den commodore Barron, ouder secretaris van marine in het Zuiden, twee kolonels en twee majoors die vroeger tot het Federale leger behoorde. Men heeft in de forten 35 stukken van het zwaarste kaliber, 1000 geweren en eene aanzienlijke hoeveelheid ammunitie gevonden. Tevens heeft men zich meester gemaakt van twee schoeners met tabak en provisien geladen en van vijf ligte vaartuigen die zich bij de aankomst der expeditie in de baai bevonden. De goede uitslag dezer onderneming zal waarschijnlijk de Regering bewegen en nog meerdere van dien aard op touw te zetten.

Men spreekt van eene ernstige ontmoeting die te Boone-Court-House in Westelijk Virginië zou hebben plaats gehad. De stad is verbrand en de Zuidelijken werden door de troepen der Unie op de vlugt gejaagd, waarbij 40 gevangenen in handen der laatste zijn gevallen. Het verlies der Geconfedereerden zou ongeveer 100 dooden en gekwetsten bedragen. De Federalen geven slechts een gering verlies op. Nog altijd was er sprake van een verwachten aanval op Washington, waaraan echter weinigen in goeden ernst geloofden. De jongste bewegingen der Zuidelijken schenen echter het voornemen van den generaal Beauregard te kennen te geven om zijne tegenwoordige positiën te verlaten. De Regering was geheel gerust. Het leger dat de hoofdstad verdedigt kan tegenwoordig 200,000 man het hoofd bieden.

— De Crescent, een dagblad van New-Orleans, geeft verslag van eene te Lebanon in Louisiana gehouden monstervergadering, die ten doel had het eenigen tijd geleden gedaan voorstel te bekrachtigen om de katoen alleen te verzekeren zoo lang zij op de plantaadjes waar zij geteeld is bleef, en daardoor te verhinderen dat zij in handen der aanhangers van de Noordelijke Staten vallen mogt. Deze maatregel is, in de genoemde vergadering, die nagenoeg geheel uit planters en eigenaars bestond, door de volgende verklaring goedgekeurd: „Overwegende dat de heer Lincoln de bepalingen der Constitutie heeft geschonden, en voortgaat de Zuidelijke havens te blokkeren; overwegende dat, om redenen die wij niet kunnen beoordeelen, Europa voor het tegenwoordige niet gezind schijnt te zijn de blokkade der Zuidelijke Staten te doen ophouden, zoo hebben wij besloten: Wij vereenigen ons van harte met de aanbeveling der handelaars en der verzekerings-maatschappijen in New-Orleans, en zullen onze katoen in onze woonplaatsen bewaren, tot dat zij ons order tot de afzending daarvan zullen gegeven hebben. Wij zullen tot zelfs onze laatste baal katoen verbranden, eerder dan die in handen onzer vijanden te doen vallen, of die langs den noordelijken weg naar de buitenlandsche markten af te zenden. Wij vestigen onze hoop op God en op onzen vruchtbaren bodem, en zullen ons, tot na de terugkeering des vredes, met groot genoegen alle voorwerpen van weelde ontzeggen."

FRANKRIJK.

PARIJS 16 September.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Het schijnt nu bepaald te zijn dat de ontmoeting van Keizer Napoleon met den Koning van Pruissen den 5 october te Straasburg zal plaats hebben. Aan het gebouw der prefectuur aldaar worden de noodige herstellingen en toebereidselen gemaakt om den Duitschen Vorst te ontvangen. Men heeft het gerucht dat de bijeenkomst te Compiègne zou plaats hebben, naar men zegt, verspreid om lastige bezoekers op een afstand te houden. Zelfs wordt nog heden, en wel van officieuse zijde, verzekerd dat de bijeenkomst tegen den 6 october te Compiègne is bepaald.

Aan het ultimatum dat de heer Ricasoli, volgens sommige bladen, naar Rome zou gezonden hebben, wordt hier over 't algemeen niet geloofd, of althans geene waarde gehecht. Het stuk, waaraan men den naam van ultimatum heeft gegeven, is waarschijnlijk niets anders dan een overzigt der voorstellen, of liever der plannen, waaromtrent de Regering van Turijn zich met het Kabinet de Tuileriën tracht te verstaan. Het zou toch eenigzins ongerijmd zijn te veronderstellen dat de heer Ricasoli een ultimatum zond aan den H. Stoel, daar zulk een stuk altijd den wil en de magt onderstelt om de daarin vervatte bedreigingen ten uitvoer te leggen; de heer Ricasoli zal er echter wel niet aan denken om, ondanks de Franschen, naar Rome te gaan.

Er is gesproken over eene landing op een of ander punt der kust van de Beide Siciliën door den Carlistischen generaal Cabrera. Het gerucht is van allen grond ontbloot. Cabrera heeft bepaald geweigerd het bevel op zich te nemen over eene Bourbonnistische bende.

Ziehier een berigt dat grootelijks nadere bevestiging van noode heeft. Er zou sprake zijn van eene beweging in de Grieksche Kerk die zou kunnen leiden tot eene oplossing, waarbij besloten werd tot hare onderwerping aan de driedubbele kroon, wanneer namelijk de Paus van zijne zijde er in toestemde terug te keeren binnen hetgeen door die Kerk wordt geacht de ware grenzen van de Katholieke heerschappij te zijn. Het Pausdom zou dus in het dilemna gebragt worden van òf het erfdeel van St. Petrus op te geven, òf eenige millioenen scheurmakers op nieuw buiten den schoot te werpen dier Kerk, buiten welke geen zaligheid is. Het is blijkbaar onmogelijk geloof te hechten aan het afdoende van zulk een middel; ik maak er dan ook alleen gewag van als van een opmerkelijk gerucht, dat bewijst tot welke uitvlugten en huismiddelen de voorstanders der bemiddelende en onbestemde staatkunde genoopt zijn de toevlugt te nemen.

De nota van den heer Thouvenel, in antwoord op de circulaire van den heer Ricasoli, waarvan ik u gisteren heb gesproken, moet zeer droog en koel in hare vormen zijn. Men behoeft overigens geen bijzonder gewigt te hechten aan al dergelijke diplomatieke voor- en achterwaartsche bewegingen.

De maarschalk Magnan is gisteren teruggekeerd van zijn uitstap in het noorden van Italië en heeft onmiddellijk zijn kommandement hernomen. Heden heeft aan de militaire school op het Champs de Mars eene treffende plegtigheid plaats gehad. Zij bestond in het uitreiken van de nieuwe vaandels aan de Keizerlijke garde ter vervanging van die welke door het schroot en de kogels des vijands aan flarden zijn gescheurd. Voor ieder die weet hoe zeer de soldaat aan zijn vaandel is gehecht, valt het gemakkelijk te begrijpen dat de garde slechts noode afstand deed van die eerwaardige getuigen harer zegepralen.

Er is nog steeds sprake van ministeriële veranderingen. De heer Michel Chevalier zou met 1 october minister van openbare werken en handel worden.

De heer Thouvenel heeft in 't eind een consul-generaal te Napels benoemd. Het is de heer Bodin, oud-consul aldaar.

Morgen geeft de opera comique eene benefiet voorstelling voor den bekenden tenor, den heer Roger. Op het programma komt een intermezzo voor, dat bestaat uit eene vrij opmerkelijke combinatie. Oordeel zelf: Lied van Schubert (Hoogduitsch) door Roger; Per Valli per Boschi, Italiaansche duo, door mevr. Ugalde en Roger; aria uit Zaïre, door den heer Troy; Engelsche romance van Balfe, door Roger; preludium van Bach, door mevr. Ugalde, Roger, Lecieux en Lefebure Wely; ouverture Tannhäuser; lied van Wolfram, door Troy, gevolgd door het aria en recitatief van Tannhäuser, door Roger; El festido Azul (van Yradier) Spaansche duo, door mevr. Ugalde en Roger; klagt van Gil Blas (Semet) door mevr. Ugalde.

Het kamp van Châlons is gisteren opgebroken. De regementen, waaruit het bestond, beginnen in hunne garnizoenen terug te keeren.

Men zegt nu weder dat de Keizer niet voor den 25 dezer hier zal terugkeeren.

In den loop dezer week wordt de tuin der Tuileriën, die op nieuw is aangelegd, verrijkt met twintig groepen of beelden, benevens marmeren of bronzen vazen. De nieuwe voetstukken zijn reeds gereed.

— Het bevestigt zich dat een maarschalk van Frankrijk de krooning des Konings van Pruissen te Koningsbergen zal gaan bijwonen, maar terwijl eerst de maarschalk Canrobert genoemd was, heet het nu dat de keuze op den maarschalk Mac Mahon vallen zal, en zulks wel op uitdrukkelijk verlangen van genoemden Souverein.

— Men meent de beide reeds bekende artikelen in de Pays van eergisteren en in den Constitutionnel van gisteren aan den persoonlijken invloed van den heer de Persigny te mogen toeschrijven, die te Parijs is wedergekeerd, en wiens sympathie voor Italië, even als zijne vrijzinnige denkwijze in regeringszaken, algemeen bekend zijn.

— Hier ontvangen brieven uit Berlijn zeggen dat de heer von Schwerin op groote administratieve hervormingen bedacht is. Hij zou meerdere uitbreiding aan de gemeentewet willen geven en het verkiezingsstelsel op een anderen voet inrigten, zoodat de kiezers niet langer, op den thans bestaanden voet, in drie klassen, naar het bedrag hunner belastingen, zouden verdeeld worden, welk stelsel aan de hoogst aangeslagenen een onmiskenbaren invloed en gezag schenkt, terwijl nu, volgens het plan des Ministers, alle kiezers het regt tot regtstreeksche verkiezing verkrijgen zouden. De tijd moet leeren wat er van dit gerucht is, maar zeker is het dat eene zoodanige wijziging den heer von Schwerin zeer populair zou maken.

— De Patrie zegt dat de Bulgaarsche bisschop Soukolski, wiens onlangs gehouden gedrag een allertreurigsten indruk had gemaakt, in het klooster te Kerson is overleden.

— De Madridsche bladen beginnen melding te maken van het tusschen de Italiaansche en de Spaansche Regering gerezen geschil, over de archieven der Napelsche consulaten. De heer Tecco, gezant van Koning Victor Emmanuel te Madrid, heeft die opgevorderd, als zijnde eigendom der Italiaansche Regering, en, naar men verzekert, heeft Spanje niet slechts stellig geweigerd aan deze vordering gehoor te geven, maar tevens doen blijken dat het zijn voornemen was die archieven te behouden. Tot heden bewaart de Italiaansche pers over deze zaak het stilzwijgen, maar volgens de Spaansche oppositie-bladen zou het geschil reeds van zoo ernstigen aard zijn, dat men het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen beide Landen kan te gemoet zien, en de heer Tecco op het punt is zijn post te verlaten. De Ministeriële bladen daarentegen meenen, dat de zaak nog wel zal worden geschikt.

DUITSCHLAND.

KEULEN 16 *september*. — Nadat de Koning en de Koningin de uitnoodiging hadden aangenomen om deze stad met een feestelijk bezoek te vereeren, haastte men zich met het maken van toebereidselen voor hunne feestelijke ontvangst, en waren gisteren alle straten met vlaggen versierd. Reeds ten half zeven ure des avonds kwamen de Koningin en de Kroonprinses aan en werden door den Regeringspresident von Möller naar het Regeringsgebouw begeleid, van waar zij zich tegen acht ure naar de Gürzenich begaven en aldaar door den eersten burgemeester, den justitieraad Stupp, en de leden van het feestcommitté ontvangen werden. Intusschen was de aankomst des Konings ten half acht ure gevolgd en hij door den Kroonprins, den Prins van Wallis en de overige hier aanwezige Vorstelijke Personen aan het station verwelkomd, van waar men zich onverwijld naar de Gürzenich begaf. De geestdrift van het aldaar in de concertzaal verzameld talrijk en aanzienlijk publiek bij het binnentreden des Konings en der Koningin gaat alle beschrijving te boven. Onder het spelen der Pruissische nationale hymne werden zij, met hun doorluchtig gezelschap, naar eene estrade geleid, waar twee vergulde troonzetels en ter wederzijde daarvan andere insgelijks vergulde zetels geplaatst waren.

Het concert ving met de uitvoering der Olympia van Spontini aan, waarop een geestelijk lied voor gemengd koor: „Alla trinita beata," en toen de Lorelei, het door F. Hiller op muziek gebragt gedicht van Wolfgang Müller volgde, terwijl het eerste gedeelte van het concert met de ouverture Euryanthe van Weber besloten werd. Gedurende de pauze betuigden HH. MM. minzaam dank aan den kapelmeester Hiller en aan het geheele medewerkend personeel. Het tweede gedeelte van het concert bestond uit drie door de Keulsche mannenzang-vereeniging voorgedragen toepasselijke liederen en uit een door Händel ten jare 1727 voor het krooningsfeest van George II gecomponeerde hymne voor gemengd koor en orchest. Na den afloop ving de optogt met rijtuigen door de prachtig geïllumineerde en met menschen vervulde straten aan, waar zich op sommige punten fakkeldragers uit de turnvereeniging en de vereeniging der handwerkslieden in twee gelederen geschaard hadden. Toen de stoet het station van den spoorweg naderde leverde de met Bengaalsch vuur verlichte Dom een tooverachtig schoon schouwspel op, en aan het stationsgebouw hief het zangkoor der vereeniging van Roomsch-Katholieke werklieden een afscheidslied aan. De Koning en de Koningin betuigden den eersten burgemeester den hartelijksten dank voor de te Keulen genoten ontvangst.

Het bezoek des Konings aan de stad Coblentz is op den 20 dezer des avonds vastgesteld, als wanneer de beide Rijnoevers prachtig verlicht zullen zijn en een groote optogt bij fakkellicht gehouden zal worden.

BERLIJN 15 *september*. — Onze dagbladen behelzen voortdurend artikelen over het aanstaande krooningsfeest. De leerrede bij die gelegenheid zal door den opperhofprediker dr. Snethlage gehouden worden. Van den slottrap af tot aan den ingang der kerk zullen de Koning en de Koningin onder eene rij van prachtige gehemelten gaan en terugkeeren, terwijl, even als in 1840, eene groote tribune voor de toeschouwers wordt opgerigt. Zeer waarschijnlijk zal Z. M. zelf eenige woorden tot de verzameling rigten. De aanbieding van het adres namens de stad Koningsbergen volgt den 20 october, en van daar begeven zich HH. MM. naar Dantzig, om de onthulling van het ruiterstandbeeld van Fredrik den Groote bij te wonen, voorts naar Bronberg en naar Frankfort aan den Oder. Overnachten zij, gelijk verwacht wordt, in laatstgenoemde stad, dan zal de plegtige intogt te Berlijn een dag later dan eerst gezegd was, namelijk den 23 october, geschieden.

— Alles is reeds druk in de weer voor de aanstaande verkiezingen en ziet men verschillende kiezersvergaderingen, inzonderheid van de uiterste partijen, houden. Alle partijen rusten zich trouwens toe en van alle kanten worden kandidaten voorgesteld. De zoogenaamde Kreuzzeitungpartij heeft tegen den 20 september eene monstervergadering tot dit doel bijeengeroepen, waarvoor zij hier een lokaal zoekt dat ongeveer vijfduizend menschen zal kunnen bevatten. Men vraagt zich vooreerst af waar dit te vinden zou zijn, en ten andere hoe de adellijke heeren hun doel bereiken zullen om de burger- en handwerksstanden, op welke zij vroeger met zoo veel minachting nederzagen, thans voor hunne zienswijze te winnen.

STUTTGARDT 13 *september*. — In den nacht van 10 op 11 dezer is eene der grootste fabrieken van Stuttgardt, die van den heer Schottel, geheel door de vlammen vernield. De brand barstte des avonds ten half negen ure uit, en in weêrwil van het regenachtig weder en van zijnen bijna tachtigjarigen leeftijd bleef de Koning van negen ure af tot middernacht op het tooneel der verwoesting, hetwelk hij niet verliet voor dat de Minister van binnenlandsche zaken hem verzekerde dat men de vlammen genoeg meester was om alle vrees voor de naburige gebouwen ter zijde te kunnen stellen. De brand, die eerst tot vijf ure in den morgen geheel gebluscht was, verspreidde zijnen even schoonen als vreeselijken gloed tot Kannstadt, Esslingen en Ludwigsburg. Alles was voor de som van 200,000 gulden verzekerd. Ongelukkig heeft een brandspuitgast het leven te midden zijner pogingen tot blussching verloren.

Per Telegraaf.

MARSEILLE 17 September.

De markies de Cadore is alhier uit Rome aangekomen.

Volgens berigten uit Napels van 14 dezer was de Engelsche vloot drie dagen vroeger van daar vertrokken om meer zuidwaarts evolutiën uit te voeren. De Democrazia gelooft dat zij vervolgens naar Malta zal stevenen. De minister Peruzzi is naar Palermo vertrokken om er de openbare werken te organiseren. Uit officiële rapporten blijkt, dat Chiavone aan het hoofd van talrijke benden weder in het veld is verschenen.

Uit Rome verneemt men dat de hertog de Gramont aldaar tot den 30 dezer zal vertoeven. De werkzaamheden aan den spoorweg van Albano naar Napels vorderen goed. Deze weg zal in het voorjaar gereed zijn.

WEENEN 16 September.

Venetië zal geen afzonderlijk statuut erlangen, maar aan de centrale Congregatie zullen meer uitgebreide voorregten worden verleend.

De Press zegt dat de Keizer van Rusland zich naar den Kaukasus begeeft.

Men meldt uit Ragusa dat de serdar Omer-pacha zich gisteren bij zijn leger te Gatzko gevoegd heeft.

FLORENCE 16 September.

De nationale garde van Palermo is door de bevolking en door de nationale garde alhier met geestdrift ontvangen. De stad is verlicht, overal wapperen de vlaggen, en het gejuich neemt geen einde.

NAPELS 17 September.

In den nacht van den 13 op den 14 dezer zijn in Calabrië, tusschen Breizano en Brancaleone, een honderdtal roovers ontscheept, waarschijnlijk Spanjaarden. Zij werden door de troepen en de nationale garden omsingeld. Uit alle provinciën verneemt men dat de roovers zich overgeven. De Hertog van Montebello is door Cialdini ontvangen.

SCUTARI 15 September.

Eene oproerige beweging staat op het punt van uit te barsten. De Turken, met de Christelijke bergbewoners vereenigd, eischen de afzetting van den gouverneur Abdi-pacha.

NEW-YORK 7 September.

Een aantal inwoners van Noord-Carolina is op het fort Hatteras aangekomen en heeft den eed van getrouwheid aan de Unie afgelegd. Sedert het gevecht bij Hatteras is de witte vlag overal te zien. De troepen uit Noord-Carolina zijn naar Virginië teruggetrokken. Eenige Zuidelijken zijn van Tennessee naar Kentucky gekomen en hebben hunne stellingen aldaar versterkt.

LONDEN 17 September.

Koffij en *Suiker* vast bij levendigen handel. — *Rijst* hooger; Ballam 10/3. — *Thee*. In de heden gehouden veiling werden 30,000 k. aangeboden, waarvan 7085 den hamer passeerden en 5066 gedeeltelijk tot hooger prijzen verkocht werden.

BERLIJN 17 September.

Rogge. Sept. 50¼. Najaar 50¼. — *Olie*. Sept. 12½. Najaar 12½.

PARIJS 17 September.

Frankrijk 3 pc. 69.15; dito 4½ pc. 96.15. Crediet Mobilier 766.

LONDEN 17 September.

De Gecons. 3 pc. 93⅜. Rusland 4½ pc. 91⅞. Spanje, Buitenl. 3 pc. 50; dito Cert. 5⅜; dito Amort. 16⅞. Mexico 3 pc. 23½. Peru 4½ pc. 98; dito Doll. Bonds 82⅞. Grenada 3½ pc. 17¼. Venezuela 4½ 20; dito Uitgest. 10⅞. Ecuador Nieuwe 1 pc. 15¼.

WEENEN 17 September.

Oostenr., Metalliek 5 pc. 68; dito Nat. 5 pc. 81.10. Wissel Londen *f* 136.30.

FRANKFORT 17 September.

Oostenrijk Metalliek 5 pc. 49⅜; dito Nation. 5 pc. 57⅞ à 57¾. Spanje 3 pc. 47¼; dito 2 pc. 42¼.

ANTWERPEN 17 September.

België 2½ pc. 58. Oostenrijk, Metall. 5 pc. 49⅛; dito Nation. 5 pc. 58⅞. Spanje 3 pc. 47¼; dito 2 pc. 41⅞.

BINNENLAND.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Dingsdag 17 September.

VOORZITTER MR. J. A. PHILIPSE.

De *Voorzitter* laat voorlezing doen van het Koninklijk besluit, houdende zijne benoeming tot voorzitter van de Eerste Kamer gedurende het Zittingjaar 1861-62.

Na deze voorlezing houdt de Voorzitter de volgende aanspraak:

„*Mijne Heeren!*

„Met dankbare herinnering aan het verledene, en daarop gegronde hoop voor de toekomst, plaatste ik mij op den voorzitterstoel in deze aanzienlijke vergadering, om te gaan aanvaarden de zoo gewigtige betrekking, welke mij door 's Konings vereerende onderscheiding weder is opgedragen; — dat ik dit vernieuwd blijk van vertrouwen, door Zijne Majesteit mij geschonken, op bijzonder hoogen prijs stel, en met diepe erkentelijkheid waardeer, is mij behoefte hier openlijk te betuigen.

„Terugziende op het verledene, Mijne Heeren, en daarbij een blik werpende op hetgeen gedurende het laatst afgeloopen Zittingjaar in ons Vaderland heeft plaats gehad, dan staat mij nog diep in het geheugen de ontzettende ramp, door aanzienlijke gedeelten van ons Land, reeds in den aanvang van dezen tijdkring door ijsgang en watervloed geleden; — indrukwekkend zal steeds voor ieder de herinnering blijven, hoe reeds spoedig na het ontstaan dier onheilen, onze geëerbiedigden Koning de zoo geteisterde gewesten heeft bezocht, — hoe door Zijne krachtdadige tusschenkomst allerwege hulp en bijstand is verleend, — hoe de Koning zelf, in weldoen en onbekrompen milddadigheid, allen zoo ruimschoots is voorgegaan, — hoe 's Konings voortreffelijk voorbeeld overal in den Lande, ja zelfs buiten het Koningrijk, door zoo velen met hartelijke deelneming is nagevolgd, en hoe, door die zoo voorbeeldelooze weldadigheid, tot spoedige leniging dier onheilen op de meest doelmatige wijze is bijgedragen, en tot herstel van geledene schade het noodzakelijke zooveel mogelijk is kunnen worden aangewend.

„Gij allen, Mijne Heeren, zult gewis dit alles dankbaar met mij erkennen, en mij de herinnering daarvan ook van deze plaats ten goede houden.

„Hebben bijzondere Staatsaangelegenheden, in het nu afgeloopen Zittingjaar, geleid tot eenige vertraging in de behandeling van de werkzaamheden der Kamers, zoo kan evenwel niet worden ontkend, dat veel gedurende dat tijdperk door de Wetgeving is gedaan. Immers zijn door het gemeen overleg tusschen Regering en Volksvertegenwoordiging bijzonder gewigtige en belangrijke wetten van zeer grooten omvang tot stand gebragt, waardoor, zoo de uitkomsten aan de verwachting van velen beantwoorden, de belangen zoo wel des Lands, als van de ingezetenen, op uitnemende wijze zullen worden bevoordeeld.

„Niet minder gewigtige en belangrijke voorstellen van wet zullen in dit Zittingjaar aan het onderzoek en de beoordeeling der Staten-Generaal worden onderworpen.

„Zullen de overwegingen daarvan eene uitkomst hebben, ook voor de toekomst van Nederland heilzaam, ook onze medewerking zal daartoe worden ingeroepen; mogen wij dan hiertoe bereid worden gevonden, en blijve steeds ons streven om naauwgezet, bedaard en standvastig voort te gaan op den weg, die leidt tot bevordering van het waarachtig heil des Vaderlands.

„Gods zegen moge dan rusten op onzen gemeenschappelijken arbeid, Mijne Heeren, en in de hoop op Hoogeren bijstand en op de voortduring van uwe mij zoo welwillende ondersteuning, verklaar ik mijne taak als voorzitter van deze Eerste Kamer te aanvaarden."

Op voorstel van den heer Sassen wordt besloten deze rede te doen drukken en ronddeelen.

Zijn ingekomen kennisgevingen van de heeren Cost Jordens, van Eysinga, van Roijen, van Wessem, van Weel, van den Dries, en Bosch van Drakestein, houdende mededeeling dat zij verhinderd zijn deze zitting bij te wonen.

Zijn ontvangen elf missives van het kabinet des Konings, kennisgevende de bekrachtiging door den Koning, van even zoo vele wetten.

Van den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn ontvangen exemplaren der verslagen omtrent de openbare werken en den toestand der telegrafen, beide in 1860.

Eenige ingekomen boekwerken zullen in de boekerij der Kamer worden geplaatst.

Op voorstel des Voorzitters wordt besloten 's Konings troonrede met een adres te beantwoorden.

In de volgende vergadering zal worden overgegaan tot het benoemen van twee leden der huishoudelijke commissie.

Hierna is overgegaan tot de trekkingen der afdeelingen, waarna de leden zich in de sectien hebben begeven, tot het benoemen van voorzitters en ondervoorzitters der afdeelingen, en leden der commissie voor het adres van antwoord op de troonrede.

De vergadering is hierna gesloten.

Tweede Kamer.

Zitting van dingsdag 17 september.

Tijdelijk voorzitter de heer S. H. ANEMAET.

De *Voorzitter* stelt voor, overeenkomstig de bepalingen van het reglement van orde, over te gaan tot de opmaking eener lijst van drie kandidaten voor de vervulling van het voorzitterschap der Kamer.

Hiertoe besloten zijnde, benoemt de Voorzitter tot stemopnemers de heeren van Heiden Reinestein, van Heukelom, Meylink en Mensonides.

De uitslag der stemming is als volgt:

EERSTE KANDIDAAT. De heeren: van Reenen 36, Dullert en Duymaer van Twist ieder 6, van Goltstein 2 en Mackay 1 stem.

Mitsdien is tot *eersten* kandidaat verkozen de heer mr. G. C. J. van Reenen.

TWEEDE KANDIDAAT. — *Eerste stemming.* — De heeren: Dullert 16, Duymaer van Twist 11, van Goltstein 8, Mackay 6, Meeussen 3, Thorbecke 2, en Jespers, Anemaet, Kien, van Nispen van Sevenaer en van Zuylen van Nyevelt ieder 1 stem.

Tweede stemming. De heeren: Dullert 22, Duymaer van Twist 9, van Goltstein 8, Mackay 7, Meeussen 3, en Anemaet en Kien ieder 1 stem.

Derde stemming. De heeren: Dullert 27, Duymaer van Twist 10, Mackay 7, van Goltstein 4 stemmen, en 1 biljet van onwaarde.

Mitsdien is tot *tweeden* kandidaat gekozen de heer mr. W. H. Dullert.

DERDE KANDIDAAT. — *Eerste stemming.* — De heeren Mackay 13, van Goltstein 10, Duymaer van Twist, Meeussen en Anemaet ieder 8 stemmen, en van Nispen van Sevenaer en Zijlker, ieder 1 stem.

Tweede stemming. De heeren Mackay 13, Meeussen 11, van Goltstein 10, Anemaet 8, Duymaer van Twist 7, van Nispen van Sevenaer en Idserda ieder 1 stem.

Derde stemming. De heeren van Goltstein en Mackay ieder 14 stemmen, Meeussen 12 en Anemaet 9 stemmen, zijnde er 1 blanco-biljet.

Vierde stemming. De heeren van Goltstein 34 en Mackay 14 stemmen, 1 blanco-biljet en 1 onleesbaar biljet.

Dien ten gevolge is tot *derden* kandidaat gekozen de heer mr. J. K. van Goltstein.

De *Voorzitter* bedankt de heeren stemopnemers voor de volbragte taak. Hij noodigt die heeren uit zich in commissie te vereenigen en met de heeren Hoekwater, de Raadt, Luyben en van Lidth de Jeude, de opgemaakte lijst den Koning aan te bieden.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de Vergadering gesloten.

ROTTERDAM 17 September.

Wij hebben heden avond onze Engelsche brieven en dagbladen van gisteren over Ostende niet ontvangen.

Onze lezers is het treurig lot bekend van vijf wakkere zeelieden van Hollum op Ameland, die bij hunne pogingen om de equipage van het gestrande Noordsche barkschip Dieppe Paket te redden zelven hun graf in de golven vonden, vijf weduwen en vijftien kinderen nalatende. Op Ameland heeft zich eene commissie gevormd tot inzameling van giften om in den nood dezer hulpbehoevenden te voorzien en aangenaam is het ons te kunnen mededeelen, gelijk uit de in dit N°. voorkomende advertentie blijkt, dat zich ook hier ter stede eenige geachte stadgenooten vereenigd hebben om giften voor de ongelukkigen in ontvang te nemen en over te maken. Dit beroep op de bekende liefdadigheid van onze stad- en landgenooten zal voorzeker zijne vruchten dragen.

Dezer dagen is door Z. M. een besluit genomen betrekkelijk de Academie te Delft, waarvan men de openbaarmaking eerstdaags te gemoet ziet.

Z. M. heeft goedgevonden bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht mede te benoemen tot 2den luitenant A. de Groot.

Z. M. heeft bewilliging verleend ter oprigting van de naamlooze vennootschap de Oud-Beijerlandsche Gaz-Maatschappij.

Het Staatsblad n°. 78 bevat een Koninklijk besluit van den 1 dezer, houdende intrekking der Koninklijke besluiten van 26 maart 1833, n°. 15, 6 april 1836, n°. 7, en 16 februarij 1840, n° 21, waarbij commissien voor de Rhijnvaart zijn ingesteld, de werkkring dier commissien is geregeld en een reglement op het laden en lossen te Amsterdam van goederen tot den Rhijnhandel behoorende, is vastgesteld, enz. Dat besluit luidt dus:

„Wij *WILLEM III enz.* Op de voordragt van Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financien, van den 5 augustus 1861, n°. 191, 2de afd., en van den 15den daaraanvolgende, n°. 115, I. U. R.; gelet op art. 69 der overeenkomst tusschen de Oeverstaten van den Rhijn, den 31 maart 1831 te Mentz gesloten en geplaatst in het Staatsblad n°. 19 van 1831; overwegende dat, ter uitvoering dezer bepaling bij de Koninklijke besluiten van 26 maart 1833, n°. 15. 6 april 1836, n°. 7, en van 16 februarij 1840, n°. 121, commissien voor de Rhijnvaart zijn ingesteld, de werkkring dier commissien is geregeld en een reglement op het laden en lossen te Amsterdam, van goederen tot den Rhijnhandel behoorende, is vastgesteld; dat deze regeling niet in de tegenwoordige orde van zaken past, daar deze medebrengt, dat plaatselijke aangelegenheden door den Gemeenteraad worden geregeld; dat, met het oog op art. 69 van genoemde overeenkomst, de taak der Regering slechts bestaat in de zorg, dat er in de gemeenten, welke in den Rhijnhandel betrokken zijn, commissien voor de Rhijnvaart zijn, en dat de aan deze door de gemeentebesturen te geven voorschriften in overeenstemming zijn met de beginselen dier overeenkomst; dat het derhalve noodig is toegeschenen de genoemde besluiten in te trekken en de regeling dezer zaak aan de betrokken gemeentebesturen over te laten; den Raad van State gehoord (advies van 30 augustus 1861, n°. 5), hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De Koninklijke besluiten van 26 maart 1833, n°. 15, 6 april 1836, n°. 7, en van 16 februarij 1840, n°. 121, worden, met de daarbij vastgestelde instructie en reglementen, ingetrokken.

Art. 2. In elk der gemeenten, Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht is eene commissie voor de Rhijnvaart, waarvan de leden door het gemeentebestuur worden benoemd en van instructien voorzien.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking 1 januarij 1862. Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financien zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst."

Het Staatsblad n°. 79 behelst een Koninklijk besluit van den 5 dezer, houdende onteigening van grond, tot het maken van een verdedigingswerk bij Nijmegen.

De Minister van Kolonien heeft ter kennis gebragt van degenen, die genegen zijn om casu quo bij een vergelijkend praktikaal examen te dingen naar de vacerende betrekking van fabriek- en magazijnmeester voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea, dat zij zich daartoe bij gezegeld request tot het Departement van Kolonien kunnen wenden. De aan die betrekking verbondene voordeelen bestaan in: eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 1500, in te gaan met den dag van inscheping naar de Kust van Guinea, benevens vrije woning aldaar; vrijen overtogt als passagier der 1ste klasse, onder genot van gewone scheepsvoeding; eene gratificatie tot uitrusting, gelijkstaande met het bedrag van drie maanden tractement en een gelijk bedrag als voorschot. Onmisbare vereischten zijn: goed constructeur; geschiktheid tot het opmaken van een bestek van een werk van geringen omvang, met begrooting van kosten, en kennis van bouwmaterialen en van hetgeen verder tot het vak behoort. Voorts zal uit een geneeskundig onderzoek behooren te blijken, dat gegadigden geacht worden ligchamelijk tegen het tropisch klimaat bestand te zijn.

Men deelt uit de legerplaats bij Milligen de volgende dagorder dd. 15 september 1861, n°. 30, mede:

„De tijd onzer vereeniging loopt ten einde. Ik durf vertrouwen, dat de gehouden oefeningen voor ons allen van nut zijn geweest en er toe zullen hebben bijgedragen, om onzen graad van bruikbaarheid voor de dienst te velde te verhoogen.

Met veel belangstelling en een waar genoegen heb ik den goeden wil en ijver waargenomen, waarvan de gezamenlijke troepen zoo voldoende bewijzen hebben gegeven, alsmede de orde, eensgezindheid en krijgstucht, die voortdurend bij alle wapenkorpsen hebben geheerscht.

De troepen in het algemeen betuig ik deswegens mijne volkomen tevredenheid.

Wel scheid ik nog niet van ulieden, maar bij deze dagorder verlang ik toch u allen een hartelijk vaarwel toe te roepen, met den wensch van een voorspoedigen terugkeer naar uwe garnizoensplaatsen, te meer daar ik de overtuiging koester, dat uw marsch derwaarts zich door orde en krijgstucht zal onderscheiden.

Vooral echter mogen wij ons met erkentelijkheid herinneren, dat Z. M., gedurende de eerste helft van onzen oefeningstijd, ons herhaalde malen HD. tevredenheid heeft te kennen gegeven; terwijl die herinnering ons niet alleen moet aansporen tot een blijvend verlangen en streven, om de goedkeuring van onzen geëerbiedigden Koning steeds en in alle deelen te verwerven en te verdienen, maar ook voor ons allen eene gepaste aanleiding moet zijn, de legerplaats niet te verlaten, zonder den hartgrondigen kreet van: Leve de Koning!

De generaal-majoor, buitengewoon adjudant des Konings, bevelhebber der kamperende troepen,
(was geteekend) VAN GEEN."

Men meldt aan de Middelb. Courant dat de beroemde hoogleeraar Leopold Ranke onlangs een geruimen tijd in 's Gravenhage heeft doorgebragt, om navorschingen te doen voor zijne geschiedenis van Engeland in de 16de en 17de eeuw. Het moet hem gelukt zijn hoogst belangrijke stukken voor de geschiedenis van Willem III, die aan Macaulay onbekend waren gebleven, ten gebruike te ontvangen.

Bedankt voor het beroep naar de Gereformeerde gemeente onder 't kruis te Woerden door ds. A. van den Oever, thans te 's Gravenhage.

MIDDELHARNIS 17 *september.* — De ingezetenen van Middelharnis en Sommelsdijk genoten gisteren en eergisteren het ongewone schouwspel van hunne woningen door gaz verlicht te zien uit de daartoe tusschen beide de gemeenten gestichte gazfabriek, die gebouwd is naar de teekeningen en voorschriften van den vennoot, den heer Jan Smit Junior, te Sliedrecht, en inderdaad uitmunt door fraaiheid, doelmatigheid van inrigting en solide bewerking.

De gegeven proeven hebben algemeen voldaan, en met regt mag men alzoo verwachten, dat de straatverlichting in de beide gemeenten, waaromtrent met de Besturen overeenkomst is aangegaan en die met october zal aanvangen, niets te wenschen zal overlaten.

Terwijl bij deze de regtmatige hulde aan den vervaardiger der fabriek en zijne helpers wordt toegebragt, wordt evenzeer met lof gedacht aan de gezamenlijke vennooten, die getoond hebben, zij het al met het vooruitzigt op rente, eene industriële onderneming wel te willen ondersteunen.

DORDRECHT 16 *september.* — De heden alhier gehouden aanbesteding van het sloopen van den kielpaal en het daarstellen eener nieuwe beschoeijing met de vereischte aardewerken enz., is aangenomen door A. C. Mes Az., te Sliedrecht, voor *f* 6368.

'S GRAVENHAGE 17 *september.* — De heer Pike, Minister-resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederlandsche Hof, is voor eenigen tijd uit de residentie naar Parijs vertrokken.

— Morgen middag ten half zes ure zal de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het overbrengen aan Z. M. van de lijst van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer gedurende het tegenwoordige zittingjaar, bij den Koning worden toegelaten.

— De Staatsraad, Commissaris des Konings dezer provincie, jhr. ridder van der Heim van Duivendijke, begeeft zich morgen uit de residentie naar Brielle, om die en eenige omliggende gemeenten een bezoek te brengen. De heer Commissaris zal van die inspectiereis zaturdag aanstaande in de residentie terugkeeren.

— In deze residentie is aangekomen en aan het hôtel de Oude Doele afgestapt de heer May, Nederlandsch consul te Liverpool.

— Heden morgen ten 11½ ure zijn de twee bataillons grenadiers, van het reg. grenadiers en jagers, uit de legerplaats Milligen binnen de residentie gemarcheerd. Generaal Duycker, inspecteur-generaal van het wapen der infanterie, en de generaal-majoor Wilbrenninck, provinciaal kommandant, de hoofd- en verdere officieren van het garnizoen, benevens het muziekkorps van het 3de reg. dragonders, waren de binnenkomende bataillons een eind wegs te gemoet gegaan, om die binnen te geleiden. Eene ontelbare menigte bevond zich allerwegen, terwijl bij afwisseling, zoo door het muziekkorps van het reg. grenadiers en jagers als door dat van de dragonders, muziek werd uitgevoerd.

— Heden middag ten twee ure is ook het bataillon jagers van het regement grenadiers en jagers dat het kamp van Milligen heeft bezocht, door het 's Gravenhaagsche bosch, de residentie binnengetrokken. Hoofd- en andere officieren van het regement waren het bataillon te gemoet gegaan.

— Bij den Hoogen Raad der Nederlanden, kamer van strafzaken, is heden behandeld de zaak van Adriaan Polderman, oud 51 jaren, geboren en laatst woonachtig te St. Laurens, zonder beroep, thans in hechtenis, die zich in cassatie heeft voorzien tegen een arrest van het Provinciaal Geregtshof in Zeeland, van den 3 junij ll., waarbij hij is schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag op zijne wettige vrouw, met voorbedachten rade gepleegd, en te dier zake veroordeeld tot de straf des doods en in de kosten. De advocaat van den requirant, mr. D. van Eck, heeft tegen het beklaagde arrest als middelen van cassatie voorgedragen: 1°, schending van art. 185 eerste gedeelte van het wetboek van strafvordering, daar niet blijkt, dat, na het hooren van iederen getuige, aan den beschuldigde is gevraagd of hij iets tegen de gedane verklaring had aan te merken, en 2°, schending van art. 434, in verband met art. 427, van hetzelfde wetboek, omdat het Hof heeft regt gedaan op *testimonia de auditu.* Op woensdag den 25 dezer zal door den heer procureur-generaal van Maanen in deze zaak conclusie worden genomen.

— De thans nog in de vlakte te Waalsdorp gekampeerde artillerie-compagnien, als: de 7de en 9de comp. van het 1ste reg. en de 2de en 10de comp. van het 3de reg. vesting-artillerie, uitmakende de derde divisie, zullen den 27 dezer hunne respectieve garnizoensplaatsen Gorinchem, Amsterdam, Maastricht en Doesburgh rejoigneren, waarna het kamp zal worden opgebroken door een detachement artilleristen van het 1ste regement uit Delft.

SCHEVENINGEN 17 *september.* — Gisteren namiddag is alhier aangezet de pink Margaretha, stuurman Cornelis Keus, reeder J. van der Toorn, aanbrengende 41,000 stuks steurharing, die verkocht is voor *f* 45 en *f* 33. Met dat vaartuig zijn in zee, voor Schouwen, eergisteren nacht gered en allen behouden alhier aangebragt zes schepelingen van de Eng. brik Margaretha, kapitein J. F. Baker, geladen met steenkolen, komende van Newcastle en bestemd naar Rotterdam. De Scheveningsche pink en de brik hadden in den vroegen morgen van zondag gezamenlijk de Engelsche kust voor Yarmouth verlaten en elkander gedurende den storm niet uit het gezigt verloren. Des avonds laat deelde de visscher, die de wacht op de pink had, den schipper mede, dat hij den Engelschman in eens niet meer had gezien, en kort daarop werd noodgeschrei gehoord. Op dat geroep ging de pink af en al spoedig werd men eene boot met volk gewaar. Niets werd onbeproefd gelaten om de sloep te naderen, hetwelk gelukte, daar de wind was gaan liggen en de zee het toeliet dat beide vaartuigen elkander digt bij konden komen, waardoor de redding van zes menschelevens aan onze visschers mogelijk werd. De kok, een jongeling van 16 jaren, mogt er niet in slagen van de brik in de boot te komen en verdronk noodlottig. De brik had in een oogenblik een zoo belangrijk lek bekomen, dat de bemanning geen oogenblik langer aan boord konde verblijven. De schepelingen hebben niets van het hunne kunnen bergen. Zij zijn door de zorg van den heer P. Varkevisser, Britsch consulair agent, te dezer plaatse verpleegd en worden dezen morgen op Rotterdam gedirigeerd. Het schip, zijnde de eigendom van den kapitein, en de lading waren verzekerd.

— De pink Koopmans Welvaren, reeder de heer P. de Niet, heeft geleverd 38,000 stuks steurharing, waarvan de jongste van 3 etmaal heeft gegolden *f* 46.80 en de ijle *f* 29.70 de duizend.

LEYDEN 17 *september.* — Gisteren namiddag leed de Leydsche Hoogeschool weder een gevoelig verlies. De hoogleeraar T. W. J. Juynboll bezweek onder het geweld eener kortstondige hevige ziekte, nadat hij dezen zomer de Scheveningsche baden had gebruikt. Als vlijtig en grondig beoefenaar der Oostersche letterkunde bewees hij der wetenschap belangrijke diensten en wordt zijn dood op 60jarigen leeftijd innig betreurd. (L. D.)

AMSTERDAM 16 *september.* — Heden hield, na de vacantie, de afdeeling letterkunde der Koninklijke Academie van Wetenschappen hare gewone vergadering. Ingekomen was een brief van de weduwe van prof. Ackersdijk, kennis gevende van het overlijden van haren echtgenoot. De secretaris deelde mede, dat hij in eene volgende vergadering aan de nagedachtenis van den overledene hulde zal brengen. — De heeren van Lennep, Dirks, Janssen en Boot wisselden van gedachten over het besluit, in de laatst gehouden vergadering der Academie genomen, over de zaak der loterijzaal te 's Gravenhage. De heer van Lennep verklaarde zich niet te vereenigen met de aangenomen conclusie van het rapport van den heer Bakhuizen van den Brink over die zaak. Hij zal later daarop terugkomen, wanneer alle stukken deze zaak betreffende bij de Academie zullen zijn ingekomen. Daarna heeft de heer Delprat eene mededeeling gedaan betreffende onuitgegeven bescheiden uit 's Rijks archief, betrekking hebbende tot den kerkban in 1281—1283 uitgesproken over den graaf van Holland, den bisschop van Utrecht en den aartsbisschop Siegfried van Keulen. De heer Delprat zal later aan den voorzitter kennis geven van de bestemming aan zijne verhandeling te geven. De voorzitter wenschte dat zij in de werken der Academie worde geplaatst. — De heer Dirks bood eenige geschriften aan voor de boekerij der Academie en diende, namens de commissie ad hoc, het 6de stuk van het vervolg op van Loon's historie-penningen in, en gaf kennis dat men met het 7de stuk reeds zeer ver is gevorderd. — Daarna is de vergadering gescheiden.

AMSTERDAM 17 *september.* — Heden werd de internationale tentoonstelling van visscherij-gereedschappen in het lokaal der Vereeniging voor Volksvlijt alhier plegtig geopend. De heer van Beeck Vollenhoven, voorzitter van het collegie voor de zeevisscherijen, schetste in eene sierlijke rede de drijfveeren, welke tot het organiseren dezer tentoonstelling, voor Nederland van zoo uitnemend belang, hebben aanleiding gegeven. Hij wees op de weinige gelegenheid, welke voor de uitoefenaars van het visscherbedrijf tot heden bestond, om zich bekend te maken met hetgeen in het buitenland op het gebied van dezen tak van industrie geschiedde, en toonde aan van hoe veel belang het is voor een Land als het onze, eene vrije concurrentie ten deze in het leven te roepen. Een en ander was oorzaak dat het collegie zich had gewend tot de Hooge Regering, met verzoek om magtiging tot het uitschrijven van een programma en om ondersteuning bij het tot stand brengen der tentoonstelling. Het behoeft niet gezegd, dat die voorstel door den Koning, gelijk elk ander waarbij de welvaart zijner onderdanen betrokken is, welwillend werd ontvangen. De eerste werkzaamheid na volgende, bestond in het inroepen van de hulp en medewerking van de Vereeniging voor Volksvlijt, welke op de meest heusche wijze toegezegd en op de welwillendste wijze verleend werd. Op de uitnoodiging tot medewerking, vervat in het programma, dat in alle visscherplaatsen, ook in het buitenland, werd verspreid, volgde de toezending van de hoogst belangrijke verzamelingen uit de Musea van Noorwegen, Schotland en Frankrijk. Voor de krachtige hulp bij de verspreiding der programma's ondervonden, bragt spreker een woord van dank aan den Minister van Buitenlandsche Zaken; alsmede wat de technische organisatie der tentoonstelling betreft aan den heer E. C. Maas, in zijne taak ondersteund door het personeel der Vereeniging voor Volksvlijt.

Door den Burgemeester werd deze rede beantwoord met eene dankbetuiging aan het collegie voor zeevisscherijen, voor de met zooveel energie volbragte taak en voornamelijk voor de keuze van Amsterdam als de plaats, zoo bij uitnemendheid, door haren oorsprong, geschikt tot het houden dezer eerste tentoonstelling.

De heer van Beeck Vollenhoven rigtte vervolgens, namens het collegie, een woord van dank tot den Burgemeester en noodigde de vergadering uit tot het beschouwen der tentoongestelde voorwerpen, welke door belangrijkheid uitmunten en een druk bezoek doen verwachten.

ALKMAAR 15 *september.* — Het hoogst ongunstige weder heeft den voorgenomen rijtoer der leden van de Maatschappij van Landbouw door onze omstreken verhinderd. Heden avond zijn de feestelijkheden besloten door een wel bezocht vocaal en instrumentaal concert door het harmonie-gezelschap Apollo, in het Wapen van Amsterdam. Alles is, voor zooverre het gevorderd saizoen toeliet, in volkomen orde en tot genoegen van stadgenooten en vreemdelingen, wier medewerking en belangstelling algemeen was geroemd worden, afgeloopen.

ZIERIKZEE 14 *september.* — Heden nacht is alhier in de haven gezonken het poonschip Vrouw Johanna,

NEDERLANDSCHE EN BELGISCHE SPOORWEGEN.

PLEIZIERREIS

VAN

ROTTERDAM EN DORDRECHT

NAAR

BRUSSEL.

PRIJS VOOR HEEN EN TERUG
van ROTTERDAM en DORDRECHT:
1ste Kl. 5 Gl., 2de Kl. 4 Gl., 3de Kl. 2,50 Gl.

Vertrek ZONDAG 22 SEPTEMBER van ***Rotterdam* 10.15** 's morgens.
Terug van ***Brussel*** VRIJDAG 27 SEPTEMBER, ten **1** u. **45** m. 's avonds, en met al de gewone Treinen van DINGSDAG 24, WOENSDAG 25 en DONDERDAG 26 SEPTEMBER.

SNELVAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM en ANTWERPEN,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
met de Stoombooten

TELEGRAAF.

STATIONS:

SLIKKERVEER, KINDERDIJK, NIEUWE VEER, ALBLASSERDAM, DORDRECHT, STEENEKAMER, 's GRAVENDEEL, WILLEMSDORP, WILLEMSTAD, OOLTGENSPLAAT, DINTELSAS, STEENBERGSCHE VLIET, **ZIJPE** voor **Zierikzee en Brouwershaven**, ST. PHILIPSLAND, STAVENISSE, YERSEKENDAM, VOSMEER, THOLEN, BATH en LILLO.

SEPTEMBER 1861.

Van Rotterdam.				Van Antwerpen.		
* 19 Donderdag	's morgens	8.30		19 Donderdag	's namiddags	12.30
* 21 Zaturdag	„	9.30		21 Zaturdag	„	1.—
* 24 Dingsdag	„	10.30		24 Dingsdag	's morgens	3.—
26 Donderdag	's nachts 25/26	12.—		26 Donderdag	„	4.—
28 Zaturdag	's morgens 27/28	2.—		28 Zaturdag	„	6.—

* Deze Afvaarturen staan in verbinding met de Treinen van de Hollandsche en Rhijnspoorwegen, die ten 8 u. 15 m., 9 u. 15 m., 9 u. 55 m. en 11 u. 5 m. des morgens te Rotterdam aankomen.

DILIGENCE-DIENST.

Te **ZIJPE** wordt voor **Zierikzee** en **Brouwershaven** op de **heen- en terugreis aangelegd**; aldaar staat eene zeer goed ingerigte Diligence gereed, die **van Zijpe naar Zierikzee**, onmiddellijk na aankomst der Stoombooten, vertrekt, en van **Zierikzee naar Zijpe**, in correspondentie op de Stoombooten, **een en een half uur later** afrijdt als de hier boven gemelde uren van afvaart van ROTTERDAM en van ANTWERPEN.

Informatiën bij de Agenten **VERWEY & Co.**, Boompjes, wijk 1. n°. 21, Rotterdam.

DE WIJNDRUIVENKUUR

heeft **den 1 September** een aanvang genomen, en kan, bij de geheele rijpheid der Druiven, in de Wijnbergen van den ondergeteekende, alzoo **frisch van de Ranken**, gebruikt worden, wat de heilzame werking daarvan inderdaad bevordert.

Bad Gleisweiler in Rhijn-Beijeren (Pfalz), E. B. Station Landau.

Med. Dr. L. SCHNEIDER.

PARFUMERIE MÉDICO-HYGIÉNIQUE

van J. P. LAROZE, Chemist,
Apotheker van de Ecole Supérieure te Parijs.

Volgens het gevoelen der geneesheeren, is de voortreffelijkheid van al deze middelen te danken aan de naauwkeurige kennis der natuur- en chemie-wetenschappen, en aan eene ijverige bearbeiding gedurende 30 jaren van preparaten die voor het medisch gebruik bestemd zijn. Aan de parfums hunne fijnheid te doen behouden en ze eene herstellende kracht mede te deelen, is het resultaat dat verkregen is door deze beredeneerde parfumerie, welke gebaseerd is op de wetten der gezondheidsleer, en ten doel heeft de gezondheid te bewaren van de huid, der haren en der tanden, bestanddeelen van zooveel gewigt. De voortbrengselen welke zij oplevert laten zich in vier rubrieken splitsen:

1ste RUBRIEK. **Tandmiddelen Laroze.** — *Voor het behoud der tanden en van het tandvleesch.*

De Europesche vermaardheid van de tand-elixer, poeder en opiat Laroze spruit voort uit hunne erkende voortreffelijkheid en de matigheid hunner prijzen.

Het **Tand-Elixer** met kina, pyretrum en wijnsteen van J. P. Laroze bewaart de gezondheid der tanden, welker hevigste pijnen het kalmeert.

Prijs der flacon: 1 fr. 25.

Het **Tandpoeder**, uit dezelfde bestanddeelen zamengesteld en bovendien de Engelsche magnesia tot basis hebbende, maakt de tanden wit, belet het vuil zich daaraan vast te hechten, voorkomt ook het losgaan en uitvallen daarvan, alsmede het week worden van het tandvleesch.

Prijs der flacon: 1 fr. 25.

Het **Tand-Opiat** met kina, pyretrum en wijnsteen is een krachtig middel tegen scheurbuik; het bezit behalve de eigenschappen van het elixer en de poeder eene tonisch-opwekkende kracht, welke, in het tijdperk van overgang van de kindschheid tot de jongelingsjaren, het bederf der eerste tanden voorkomt door zijne krachtige medewerking tot hunne geheele en gemakkelijke ontwikkeling. Prijs der pot: 1 fr. 50.

2de RUBRIEK. **Middelen.** — *Tot bevordering der functien en het behoud der blankheid van de huid.*

Het **Eau Leucodermine**, geschikt om het aangezigt mede te wasschen, neemt de scherpheid van sommige wateren weg, wekt de porien van de huid op, welker functien het bevordert. Bijzonder geschikt tegen verbranding door de zon en zonnesteken, doet het puisten, puisterigheid, dauwworm, branderigheid door het scheren verdwijnen. Prijs der flacon: 3 fr.

Het **Cold-Cream Superieur** maakt de huid blank en zacht, doet het gelaat zijne frischheid en doorschijnendheid behouden, voorkomt de noodlottige gevolgen van het gebruik van blanketsel. De pot: 1 fr. 50.

Zeep lénitif médicinal en Crême van dezelfde zeep, bestemd voor toilet-gebruik, voorkomen het rimpelen en springen der handen, verhitten de huid nimmer, daar het alcali daarin geneutraliseerd is met de reuk van bittere amandelen en andere geuren. Het stuk: 1 fr. 50; de flacon met crême dezer zeep: 2 fr.

3de RUBRIEK. **Middelen.** — *Voor de verfraaijing en het behoud der haren.*

Het **Eau Lustrale** doet de haren groeijen, voorkomt hunne vroegtijdige verkleuring, weerhoudt het uitvallen, vergemakkelijkt hun weder aangroeijen, neemt de jeukte en roos van het hoofd weg.

Prijs der flesch: 3 fr.

De **Pommade conservatrice** van J. P. Laroze, als dagelijksch cosmetiek gebezigd, verfraait de haren, welker vergrijzen en uitvallen zij voorkomt, versterkt de wortels: au bouquet, à la violette, à la rose, au jasmin. De pot: 3 fr.

De **Huile de Noisette parfumée**, bijzonder geschikt voor de haren der kinderen, om deze glansrijk te maken en verbetering te brengen in hunne droogheid en zwakte, voor de baard en de favoris, om deze eene herstellende groeikracht te verschaffen.

Prijs der flacon: 2 fr.

4de RUBRIEK. — **Middelen.** — *Voor de gezondheid en het dagelijksch toilet.*

Het **Esprit de Menthe** is veel voortreffelijker dan de eaux de melisse des Jacobins, bij beroerte, beving der ledematen, vapeurs, krampen, kolieken, en maagpijnen. Het geeft den mond eene aangename frischheid en neemt de overblijfselen der spijzen weg welke tusschen de tanden gaan zitten. De flacon 1 fr. 25.

Het **Esprit d'Anis rectifié** bezit al de eigenschappen van een aftreksel van groene anijs. Het wordt met goed gevolg voor mondspoeling gebezigd, na den maaltijd. Prijs der flesch: 1 fr. 25.

De **Vinaigre de Toilette aromatique** is geschikt tot dagelijksch gebruik om de ontsteking van het scheren te verdrijven en roode vlekken in het gelaat te doen verdwijnen, jeukte te doen verminderen.

Per flacon: 1 fr.

De **Pastilles orientales** van doctor Paul Clément, geperfectionneerd door J. P. Laroze, ten dienste van liefhebbers van rooken en van personen die een onaangenamen adem hebben. Eene enkele, bij het ontwaken, geeft aan den onaangenamen mond een frisschen smaak, en aan den adem zijne zuiverheid terug.

De doos: 2 fr.; de halve doos: 1 fr.

De **Eaux de Cologne supérieures**, *met of zonder ambre*, zijn gezocht en worden met succes gebezigd voor baden, en om vertrekken te parfumeren en te verfrisschen. Per flacon: 1 fr.

Het **Eau de fleurs de Lavande** is een zeer gezocht cosmetiek voor het dagelijksch toilet, *als welriekend opwekkend middel*, om jeuking weg te nemen, en sommige deelen te versterken en te verfrisschen.

Per flesch: 1 fr. 50.

Al deze middelen worden verkocht onder dubbelen waarborg van de handteekening en het cachet van J. P. Laroze, waarop men steeds moet letten. *Verkoop in het groot, verzendingen*, rue de la **Fontaine-Molière**, n.° 39 bis. In Nederland Algemeen Depot bij de HH. ULOTH, Apoth., Zeedijk te *Amsterdam*; *'s Gravenhage*, CREMAN; *Rotterdam*, Wed. D. KOSTER, Hoogstraat; *Utrecht*, REUSSER; *Zwolle*, ELEVELD en ZOON; *Middelburg*, VAN DE KAMER.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,

CHs. COUCKE,
515, Hoogstraat.

De COMMISSIE voor het **Burgerlijk Armbestuur** te ***Rotterdam*** is voornemens in het openbaar aan te Besteden, op Woensdag den 25 September 1861, des avonds ten 6 ure, in het Oude Mannenhuis, op de Hoogstraat aldaar:

De LEVERING van de navolgende ARTIKELEN, als:

RUNDVLEESCH, RUNDVET, MELK, BOTER, KAAS, GRUTTERS-, KOLONIALE- en KRUIDENIERSWAREN, OLIE, ZOUT, ZEEP, AZIJN, SODA, STIJFSEL, AARDAPPELEN, HOUT, TURF, STEENKOLEN, LAKEN, LEDER, LINNEN en KATOENEN STOFFEN, SAIJET, PETTEN, SLAAPMUTSEN, MOLTON DEKENS, SCHRIJFPENNEN, SCHRIJFPAPIER, KLOMPEN en DOODKISTEN.

Benevens voor de dienst der Apotheek:

DROOGERIJEN, CHEMICALIEN, WIJNEN, MOUTWIJN, OLIEN, SUIKER, PRUIMEDANTEN, LEVERTRAAN, GLASWERK, PLEISTERKATOEN, KURKEN, PAPIEREN, VARKENSREUZEL, COAKS en STEENKOLEN, en zulks overeenkomstig de Voorwaarden van Aanbesteding, welke aan het Bureau van het Burgerlijk Armbestuur, in het gemelde Oude Mannenhuis, des voormiddags ter lezing liggen, wanneer ook de Stalen en Monsters aldaar te bezigtigen zijn.

De Monsters van de daartoe aangewezen Artikelen moeten bezorgd worden aan het Bureau voornoemd, op Maandag den 23 September, vóór des avonds ten 6 ure, en de Billetten van Inschrijving, op Zegel, één uur vóór de Aanbesteding.

De Commissie voornoemd,
C. H. VAN DER LOOY, *Voorzitter.*
J. W. MUNTZ, *Secretaris.*

VERKOOPING van

Meubelen, Huissieraden enz.

De Notaris *L. C. DIJXHOORN*, residerende te Overschie, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens op Woensdag den 25 September 1861, des voormiddags ten 9 ure, aan de Pastorie der R. C: Gemeente te Overschie, in het openbaar te Verkoopen:

PORCELEIN-, GLAS- en VERLAKTWERK, BEDDEN met Toebehooren, LEDEKANTEN met Behangsels, LINNEN- en andere KASTEN, een BUREAU, een COMMODE, EET-, WASCH- en andere TAFELS, een CANAPÉ, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, VLOERKLEEDEN, HAARDEN, KOPER, TIN en andere GOEDEREN meer. — Twee dagen te voren, des voormiddags van 9 tot 12 ure en des namiddags van 3 tot 5 ure, te zien.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING

JOHANNES HOGERSDIJK, Notaris te Rotterdam, zal op Woensdag 25 September 1861, in het Notarishuis, aan de Gelderschekade aldaar, publiek Veilen en Verkoopen:

Een hecht en sterk

HUIS,

OPEN PLAATS, ACHTERHUIS en ERF, bijzonder geschikt tot **Vleeschhouwerij**, staande en gelegen aan de oostzijde van de Lange Pannekoekstraat, en achter uitkomende in den Broodgang, te Rotterdam, gemerkt wijk 9, n.° 184, Kadaster sectie L, n.° 227.

Aangeslagen in de Grondlasten op *f* 25.54.

In eigen gebruik en te aanvaarden 1 November 1861.

Het te Veilene is te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 's morgens 9 tot 's namiddags 4 ure, op een Permissiebiljet, door voornoemden Notaris af te geven, ten wiens Kantore aan de Korte Hoogstraat te Rotterdam, inmiddels nadere informatien te bekomen zijn.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING

FRANS DIJKMAN, Notaris te Rotterdam, daartoe last hebbende, is voornemens om op Vrijdag den 20 September 1861, des namiddags ten 5 ure, in het Gemeentehuis van Kralingen, op den hoek van 's Gravenweg aldaar, in het openbaar te Veilen en vervolgens te Verkoopen:

Twee nevens elkander liggende Stukken best

WARMOEZIERSLAND OF TUINGROND,

benevens **VISSCHERIJ** en **WATER**, gelegen benoorden den Oudendijk, achter den Vijver Jerusalem, in de gemeente Kralingen, Kadastraal bekend sectie A, ns. 1058 — 1065, ter grootte in oppervlakte als: het Warmoeziersland van 44 Roeden 30 Ellen en de Visscherij en Water van 7 Roeden 63 Ellen, alzoo te zamen 51 Roeden 93 Ellen.

Verhuurd tot 1 Februarij 1862 voor *f* 90.— het jaar.

Over 1861 aangeslagen in de Grond- en derbelasting, Schielands Hoogen Boezem Penninggelden, te zamen tot *f* 14.45.

Te aanvaarden den 1 November 1861 of eerder.

Het te Veilene zal twee dagen vóór en op den dag der Veiling kunnen worden bezigtigd, en zijn inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, aan de Wijnstraat, wijk 2—131, te Rotterdam.

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, Woensdag den 18 September 1861,
des namiddags ten 5 ure,

VEILING VAN:

Een KOOPMANSHUIS met KANTOOR, PAKHUIS en ERVE, aan de w/z. van de Leuvehaven, 3—
Een STAL, KOETSHUIS en ERVE, achter den Molen „de Roode Leeuw", aan het einde van Haringvliet, 12—59.
1/19 AANDEEL in het Pand HARMONIA, aan de w/z. van de Bierstraat, 1—426.
Een PAND, bestaande in OPEN PLAATS, BOVENWONINGEN en ERVE, aan de z/z. van het Ha 4—47 en 335.
Een WINKELHUIS met BOVENWONINGEN en ERVE, op den hoek van den Rotterdamschen D over den Afrel, te Delfshaven, C—6.

Door A. W. SYTHOFF, te *Leyden*, is uitgegeven:

DE GEOLOGIE, voor beschaafde lezers bevattelijk behandeld. Uit het Hoogduitsch vertaald d T. C. WINKLER. — Met 170 Houtgravuren en 12 Lithographiën. — Ingen *f* 3.60. Gebonden in linnen *f* 4.40.

DE AARDBOL, eene natuurlijke geschiedenis der Aarde en harer Bewoners. Naar het Hoogduitsch Dr. G. H. OTTO VOLGER, door T. C. WINKLER. 2 Deelen. Met vele hond outgravuren en Kaarten. Ingenaaid *f* 4.80. Gebonden in linnen *f* 6.40.

DE WONDEREN VAN DEN STERRENHEMEL, voor beschaafden uit alle standen en alle vrien der Natuur. Naar het Hoogduitsch van Dr. O. U door H. M. C. VAN OOSTERZEE. — Met vele Houtgravuren. — Ingenaaid *f* 3.30. Gebonden in linnen *f* 4.

DE WONDEREN VAN HET MIKROSKOOP, of de Natuur beschouwd in hare kleinste Voortbre selen. Voor vrienden der Natuur bewerkt, door MORITZ WILLKOMM, Hoogleeraar aan de Hoogeschool te Leipzig. — Met meer dan 1000 Houtgravuren Ingenaaid *f* 1.80. Gebonden in linnen *f* 2.60.

LUCHT EN WOLKEN, Mededeelingen over de Natuurkunde van den Dampkring en zijne verschijns Naar het Hoogduitsch van Dr. H. BIRNBAUM. — Met 100 Houtgravuren Ingenaaid *f* 1.80. Gebonden in linnen *f* 2.60.

DE PLANTENWERELD, Kruidkundige reis om de wereld. Proeve eener Kruidkunde in verband de kennis van den Aardbol. Naar het Hoogduitsch van Dr. K. MULLER 2 Deelen. Met 300 Houtgravuren. Ingenaaid *f* 4.75. Gebonden in linnen *f* 6.35.

DE WATERWERELD, Beelden en Schetsen voor jong en oud. Naar het Hoogduitsch van H. STAHL Met 110 Houtgravuren. — Ingenaaid *f* 1.80. Gebonden in linnen *f* 2.

AVIS MEDICAL.

Le Docteur **LA'MERT** continue ses consultations personnelles ou par correspondance sur tous les cas de débilité et les infirmités secrètes de la jeunesse et de l'âge mûr, tous les jours, chez lui, **37, Bedfordsquare, à Londres.** — Le Docteur LA'MERT vient de publier (au prix de 1 Fr.) une nouvelle édition de son ouvrage, ayant pour titre:

LA PRÉSERVATION PERSONNELLE,

Essai sur la débilité nerveuse, orné de nombreuses gravures et d'exemples. Cet Ouvrage se vend à 1 franc chez ***Hendriksen***, Libraire, Hoogstraat à Rotterdam. Il contient:

Ie Section. — Physiologie des organes de la génération.

2e Section. — Puberté. — Age viril. — Morale de la physiologie générative. — Vraie et fausse moralité.

IIIe Section. — Le mariage dans ses rapports: Physique, moral et social. — Ses espérances et ses désappointements.

IVe Section. — Spermatorrhée et impuissance. — Stérilité des deux sexes. — Maux que l'on se cause soi-même. — Iristes. — Conséquences de la négligence.

Ve Section. — Vices des écoles. — Effets de certaines habitudes pernicieuses sur les facultés mentale et générative. — Importance de la discipline morale.

VIe Section. — Traitement de la débilité nerveuse et générative. — Impuissance et stérilité. — Résultats dangereux de divers remèdes nouveaux. — Principes du traitement médical, diétique et général de l'auteur, basés sur 25 ans d'une pratique couronnée de succès.

Rotterdamsche Schouwburg

Directie: ***J. Ed. de Vries.***
WOENSDAG 18 SEPTEMBER 1861:

Das Nachtlager in Granada

groote Romantische Opera in 3 Bedrijven,
Conradin Kreuzer.
Aanvang ten ***half acht*** *ure precies.*
Stalles *f* 3.— Balcon *f* 3.— Loge *f* 2.— Parterre *f* 1.50. Amphitheater *f* 1.— Galerij *f* 0.50.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.50, 3.30,
„ „ alleen n. 's Hage: 1 's nam., 9.35
„ Amst. naar Rotterdam: 8.5, 10.40, 1.30, 4.30,
„ 's Hage „ „ 8.30, 10.18, 12.34, 3.44, 6.42, 8.
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.5, 1.20, 4.30, 7.30, 8.45, 1

Vertrek van: **Rijn-Spoorweg.**

Rott.: 6.55, 9.50, 12.25 (expr.tr.), 3.55 (werkd.), 5.50, 8.25, 9.
Amst.: 6.40 (zond.), 7.25, 10.25, 12.30 (expr.tr.), 4.30 (werkd.) 6.20, 8.30, 9.10
Arnh.: 6.30, 9.37, 11.55 (expr.tr.), 12.40, 1.10, 5.27, 7.
Utr. n Rot.: 6.20, 8.40, 11.40, 1.15 (exp.tr), 5.35 (wkd), 7.35, 9
Goud. n R: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53 (exp.tr), 6.26 (wkd), 8.23, 10
Aank. t Rot: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15 (exp.tr.), 7 (wkd.), 9.05, 11

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam: 4.30 en 10.15 's morg. en 3 's nam.
„ Breda: 6.45 's morg., 12.35 's midd. en 4.15 's nam.
„ Antwerpen: 7.50 's morg. en 12.20, 3.50 en 5.35 's n
de laatste alleen tot Breda en Moerdijk.

Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Reyn, te Rotterdam.

schipper P. In 't Veld, van Stad aan 't Haringvliet; het schip was ledig. De knecht, die alleen aan boord was, heeft het gevaar bij tijds ontdekt.

'S HERTOGENBOSCH 16 *september*. — Bij Veghel is een boer, die *f* 120 bij zich had, des avonds door een schot getroffen en verder met een knuppel zoo mishandeld, dat hij als levenloos is blijven liggen. De *f* 120 zijn hem ontstolen.

VENLO 16 *september*. — De ritmeester jonkh. von Schmidt auf Altenstadt, van het 1ste escadron 5de regement dragonders, alhier gestationneerd, is, op zijn verzoek, door Z. M. voor een jaar gesteld op non-activiteit.

ROERMOND 15 *september*. — Den 12 dezer ontstond brand in het gehucht het Kapelke, in de gemeente Heythuizen, en wel in den stal van den hoefsmid F. Kessels aldaar. Het vuur deelde zich niet alleen aan zijne woning, maar ook aan die zijner buren mede, welke gebouwen alle afbrandden. Het stalvee en een gedeelte van het huisraad is gered.

MILLIGEN 17 *september*. — Gisteren is de legerplaats door de troepen ontruimd. In verschillende rigtingen zijn de onderscheidene escadrons en bataillons naar hunne garnizoenen wedergekeerd, ten einde den last der inkwartiering niet te zwaar op ééne of een paar gemeenten te doen drukken.

Ook de cantine-houders zijn thans druk bezig om hunne tenten, winkels, enz. af te breken en te verlaten. Sommigen van deze laten hunne verblijven staan en geven die in bewaring aan de Kampwacht, die gedurende het geheele jaar, tot bewaking der stallen en verdere gebouwen, alhier vertoeft.

DEVENTER 16 *september*. — Naar men verneemt is het aantal kweekelingen, dat bij het Athenaeum alhier voor den nieuwen cursus is ingeschreven of ingeschreven zal worden, vrij aanzienlijk in vergelijking van vorige jaren. Zijn wij goed ingelicht, dan heeft de directeur van het nabij deze stad gelegen Instituut voor den landbouw te Heerde (Gelderland) plan gedurende 2 dagen in de week met zijne leerlingen de lessen van drie hoogleeraren van het Athenaeum te bezoeken. — Omtrent de plannen tot reorganisatie van het Athenaeum in eene hoogere industrieschool is nog niets bekend. Men hoopt algemeen, dat de Gemeenteraad in deze zal toonen, de eischen van onzen praktischen tijd te begrijpen, zoowel ten voordeele der gemeente als van de geheele provincie.

ZWOLLE 15 *september*. — Gisteren werd een kolossale stoomketel, voor een der Twentsche fabrieken bestemd, langs den grindweg van Kampen naar Zwolle vervoerd. Op de hoogte van de zoogenaamde Konijnenbijten, ongeveer een half uur van deze stad, veroorzaakten de achterste wielen zulke diepe sporen in den weg, dat men niet verder konde; ofschoon men er tot 16 paarden voor spande, bleef alle moeite vruchteloos. De directie van den waterstaat heeft toen verboden dit gevaarte op minder dan acht wielen te vervoeren. Gelukkig is de weg daar ter plaatse breed genoeg om rijtuigen te laten passeren, zoodat het verkeer ongehinderd plaats heeft.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.
Hoogduitsche Opera.

De twee opera-avonden der vorige week werden, grootendeels *par force majeure*, gewijd aan de herhaling der opvoering van Verdi's *Trovatore* en Bellini's *Norma*. Wij hebben van de eerste opvoering dier beide werken door het tegenwoordige gezelschap uitvoerig genoeg gewag gemaakt om thans te kunnen volstaan met de verzekering dat al wat wij toen te prijzen en te bewonderen vonden, ook nu weder lof en bewondering waardig was, terwijl op meer dan één zwakker punt merkelijke verbetering viel te constateren. Zoo was o. a. de heer Duschnitz veel gelukkiger in zijne rol van graaf Luna dan de eerste maal. Zijne krachten lieten hem nu niet trouweloos in den steek en hij zong de geheele partij met smaak en gevoel en tamelijk veel kracht. Mevrouw Zademack Doria, minder gepréoccupeerd naar 't scheen dan de eerste maal, zong de Leonore met veel entrain en bekwaamheid; mejufvrouw Günther was op nieuw eene voortreffelijke Azucena; de heer Grimminger als Manrico niet minder gelukkig. De hoofdpersonen, waaronder ditmaal ook teregt de heer Duschnitz, werden wederom bij herhaling onder luide bijvalsbetuigingen teruggeroepen.

Mevrouw Zademack Doria schitterde zaturdag avond wederom als Norma. Zulk een waardig en bezield spel, zulk een volmaakt geacheveerde zang, bij zoo veel uitdrukking in hare waarlijk schoone stem, behooren tot de zeer zeldzame genietingen van den kunstminnaar en operabezoeker. Wij stemmen dan ook van harte in met de herhaalde en geestdriftige toejuichingen welke der bekwame zangeres te beurt vielen. Regt aangenaam was het ons dat mej. Frey daarin meer dan eens en ruimschoots deelde, want zij was inderdaad eene allerliefste Adalgisa en zong hare partij met veel smaak, naauwgezetheid en uitdrukking.

En nu, zoo als wij reeds vroeger zeiden, wij verlangen naar de stukken van het rijke Duitsche repertoire; werkelijk scheen dat verlangen in de aanvankelijk tegen morgen avond aangekondigde voorstelling van Flotow's *Martha* een begin van vervulling te zullen erlangen, — dan, helaas! het vervangen van de *Martha* door *Das Nachtleger in Grenada* op het affiche bedreigt ons met teleurstelling. Immers, al hebben wij er niets tegen om Kreuzer's compositie nog eens te hooren en al begroeten wij haar als eene gelegenheid voor den heer Duschnitz om het publiek voor goed een oordeel te doen vellen over zijne krachten en talenten als baryton-zanger, — de reden, waarom nog geene opvoeringen zijn aangekondigd, waartoe de medewerking en zamenwerking van *al* de eerste zangers en zangeressen wordt gevergd — de voortdurende ongesteldheid van den heer Dalle Aste en de zoo wij hopen voorbijgaande van mevr. Zademack Doria — doet ons vreezen dat èn de directie èn het publiek nog eene wijle geduld zullen moeten oefenen, eer zij het operasaizoen in vollen bloei zullen zien. De *Tannhäuser* en Marschner's bevallige opera *Hans Heiling* liggen, naar wij vernamen, aan de beurt. Mogt die beurt spoedig kunnen komen!

Algemeene Tentoonstelling
DER
HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW,
te ALKMAAR.
Uitslag der Bekrooningen.
(*Vervolg*).

VEETEELT.

Dekhengsten voor zware tuig- en koetspaarden, geboren in 1857 of vroeger, 1ste en 2de prijs aan C. Hartog, te Beemster; veulen-merrien, gedekt in 1861 met haar veulen van de vorige dekking, 1ste prijs aan K. A. Kaan, te Wieringerwaard, 2de aan J. Kool, te Heemskerk, 3de aan G. de Jong, te Westzaan, prijs van het bestuur aan B. A. baron Verschuer; spannen koetspaarden, geboren in 1855 of 1856, 1ste prijs aan W. Clay, 2de aan A. Conijn; spannen wagenpaarden, geb. in 1855 of 1856, 1ste prijs aan P. Jongens, te Beemster, 2de aan J. Govers, te Schermer, 3de aan W. Hoek, te H. H. Waard, prijs van het bestuur aan P. Glijnis, te Schermeer; jonge paarden, geb. in 1857 of 1858, 1ste prijs aan K. Hoogetoorn, te Beemster, 2de aan H. D. Sluiter, te Beverwijk, 3de aan H. Koster, te Schermeer, prijs van het bestuur aan W. Roskam, te Egmondermeer en J. C. Peeck, te Schoorl; dito dito, geb. in 1859 of 1860, 1ste prijs aan W. C. Clay, te Midwoud, 2de aan C. van Dam in de Egmondermeer, 3de aan M. Groot, te Schermeer, prijs van het bestuur aan K. Hoogetoorn Jz., te Beemster; hengst-veulens, geb. in 1861, 1ste prijs aan A. Fijnheer, te Nieuwe Niedorp, 2de aan G. en H. Dekker, te Westzaan, 3de aan C. Hartog, te Beemster, prijs van het bestuur aan W. de Wildt Wz., te Wijk a. Duin; merrie-veulens, geb. in 1861, 1ste prijs aan P. Rus Pz., 2de aan W. Roskam, 3de aan H. van Wickevoort Crommelin, te Haarlemmermeer; rijstieren, inlandsch ras, geb. in 1859 of vroeger, 1ste prijs aan de gemeente Oudorp, 2de aan N. Laan qq., te Beemster, 3de aan het Algem. Burgerl. Armbest., te Barsingerhorn, prijs van het bestuur aan J. Volger, te Akersloot; dito, vreemd ras, geb. in 1859 of vroeger, 2de prijs aan H. Meijer, te Haarlemmermeer; dito, inl. ras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan H. Schoo Jr., te Velsen, 2de aan S. Hoogvorst, te Koegras, 3de aan H. Gelder, te H. H. Waard; dito, vreemd ras, geb. in 1860, 1ste prijs aan B. O. Slothouwer, te Haarlemmermeer; dito, Noord-Holl. ras, geb. in 1860, 1ste prijs aan J. Pijper, te Beemster, 2de aan W. Clay, te Midwoud; dito, uit het Koegras, 1ste prijs aan H. Kuiper, 2de aan P. van der Oort; twee melkgevende koeijen, Noord-Holl. ras, niet ouder dan 5 jaren, 1ste en 3de prijs aan W. Clay, 2de aan P. Jongens Wz., prijs van het bestuur aan P. Vader Jz., te Schermeer; melkgevende koeijen, uit het Koegras, niet ouder dan 5 jaren, 1ste prijs aan J. Jimminck, 2de aan W. Noot; melkgevende schotten, geb. in 1858, 1ste prijs aan A. P. de Lange, te Schoorldam, 2de aan P. Jongens, te Beemster; melkgevende vaarzen, geb. in 1859, 1ste prijs aan F. Köhne, 2de aan J. Heynis Wz., 3de aan P. Jongens Wz., prijs van het bestuur aan C. Hartog en W. Clay; dito, uit het Koegras, geb. in 1859, 2de prijs aan D. de Graaf; kuispinken, inl. ras, geb. in 1860, 1ste en 3de prijs aan K. Kramer, te Beemster, 2de aan W. Clay, prijs van het bestuur aan W. Clay, J. Schotvanger en 2 aan P. Timmerman, te Barsingerhorn; drie gras-kalveren, inl. ras, geb. in 1861, 1ste prijs aan J. Pijper, 2de aan H. Bakels; springrammen, inl. ras, geb. in 1860 of vroeger, 3de prijs aan J. de Wilde, te Wijk aan Duin; dito, Koegras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan P. Vader, 2de aan P. Brands; dito, vreemd ras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste en 3de prijs aan C. Hartog, 2de aan S. Admiraal, te Schermeer, prijs van het bestuur aan J. Heinis en P. Rus Pz.; vier ooijen, gekruist ras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan H. Wessels, te Edam, 2de aan J. Pijper, te Beemster, 3de aan B. A. baron van Verschuer; dito dito, vreemd ras (volbloed), geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan B. A. baron Verschuer, 2de aan W. Clay; dito dito, Koegras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan C. Hoogschagen, 2de aan P. Lingen; vier Texelsche melkgevende lamschapen, 1ste prijs aan A. Schenk Kz.; vier ooilammeren, Texelsch en Engelsch ras, 1ste prijs aan D. Schenk Az., te Wieringerwaard, 2de en 3de aan J. Pijper; zes Lammeren, vreemd ras, 1ste prijs aan J. Pijper, 2de aan A. Schaap, 3de aan B. A. baron Verschuer; dito dito, gekruist ras, 1ste en 3de prijs aan S. Admiraal, 2de aan A. Schaap qq., prijs van het bestuur aan J. H. van Foreest van der Palm; ongewasschen schapenwol, 2de prijs aan B. A. baron Verschuer; beeren, inl. ras, geb. in 1860 of vroeger, 3de prijs aan W. Clay; dito, Koegras, geb. in 1860 of vroeger, 3de prijs aan P. van Lingen; zeugen, inl. ras, geb. in 1860 of vroeger, 2de en 3de prijs aan W. Clay; dito, vreemd ras, geb. in 1860 of vroeger, 2de prijs aan J. Holleman, te Zaandam; dito, Koegras, geb. in 1860 of vroeger, 1ste prijs aan P. van Lingen; zes biggen, inl. ras, niet ouder dan 8 weken, 1ste prijs aan W. Clay; vetgeweide ossen, 1ste prijs aan H. Wessels, te Edam, 2de aan W. de Geus, te Schermeer, 3de aan K. Hoogetoorn; dito koeijen, 1ste prijs aan W. Sluis, te Beemster, 2de aan E. Zirkzee, idem, 3de aan A. Conijn, te Alkmaar, prijs van het bestuur aan M. Groot, te Schermeer; twee vette hamels, 1ste en 2de prijs aan A. de Heer, te Beemster, 3de aan H. Wessels, te Edam; vier vette ooijen, 1ste prijs aan H. Wessels, 2de aan B. A. baron Verschuer; vette varkens, inl. ras, 1ste en 2de prijs aan J. Holleman, 3de aan W. Clay; dito dito, gekruist of vreemd ras, 1ste, 2de en 3de prijs aan J. Holleman; geiten, prijs van het bestuur aan J. Veenhuizen en P. Diepsmeer.

PLUIMGEDIERTE.

Eene toom goud- of zilverlakensche pelkippen, 1 haan en 4 hennen, 1861, 1ste prijs aan J. Zulver, te Oudendijk; de schoonste toom kippen, uit het Koegras, minstens 1 haan en 4 hennen, broed 1861, 2de prijs aan P. Vader, te Koegras; roode, blaauwe of grijze kalkoenen, 1 haan en 3 hennen, broed 1861, 1ste en 2de prijs aan H. Koster; het schoonste paar wit geboren zwanen, broed 1861, 1ste prijs aan A. Siebert Coster qq; graauwe of witte ganzen, 1 gent en 2 ganzen, broed 1861, 1ste en 2de prijs aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot; eenden, 1 woerd en 4 eenden, broed 1861, 1ste prijs aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot.

Prijzen van het bestuur aan S. de Jongh, te Schermeer; G. Groot, P. van der Horst en A. P. de Lange; J. Henneman; P. Jongens; P. Cloetingh; S. de Groot, te Alkmaar; J. Vergaay, te Koedijk; J. Kramer; A. Egmond, en Klaas Nijman.

ZUIVELBEREIDING.

Een zestiende vat weiboter, prijs van het bestuur aan K. Koster, te Twisk; stapels kleine of Edammer kaas, minstens 2 Ned. ℔, en van 112 stuks op de markt van 13 september 1861, te Alkmaar, 1ste prijs aan T. Boon, te Schermeer, 2de aan C. Kant, te Heilo, 3de aan J. C. Theissling, te Alkmaar; stapels commissie-kaas, van minstens 60 stuks, van ongeveer 4 ℔, op de markt van 13 september 1861, te Alkmaar, 3de prijs aan D. Sluys, te Koedijk; stapels middelbare kaas, minstens 50 stuks, van 5 tot 6 ℔, op de markt van 13 september 1861, te Alkmaar, 1ste prijs aan C. Kraakman, te Heilo, 3de aan H. Koster, te Schermeer; vier kazen, gemaakt in het Koegras, in mei of junij 1861, 1ste prijs aan J. Jimminck, te Koegras.

TUINBOUW.

Tien stuks der grootste peren, uit het Koegras, 1ste prijs aan P. Lingen, te Koegras; tien stuks der grootste appelen, uit het Koegras, 1ste prijs aan dezelfde; radijs van Madras, 1ste prijs aan H. Brunner, te Dordrecht, 2de aan C. A. A. Dudock de Wit; verzameling moes- en tuinzaden, 2de prijs aan J. Milius en Co., te Rotterdam.

BLOEMKWEEKERIJ.

Zaadbloemen, 3de prijs aan H. Nieuwenhuis; altijd groene heesters, 1ste prijs aan J. Jurrissen, te Naarden, 2de aan A. de Groot; bloemruikers, 1ste prijs aan J. Kienhuyzen, te Zaandam.

Rijkscommissie voor Statistiek.
(*Zitting van* 10 *september* 1861.)

Tegenwoordig de heeren: Obreen, Smissaert, Alstorphius Grevelink, van Cappelle, Zeeman, Wttewaall, Mulder, Buys, Willer, Sloet tot Oldhuis, van Voorthuysen, van Dijk en von Baumhauer. Met berigt van verhindering afwezig de heeren Vissering en Nedermeijer van Rosenthal.

De leiding der vergadering is ook dit maal opgedragen aan den heer Obreen.

Sedert de laatste bijeenkomst zijn, nevens eenige buitenlandsche statistieken, met erkentelijkheid ten behoeve der boekerij ontvangen, onder anderen het Verslag over de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1859; het verslag van den toestand der telegrafen in 1860; eene statistiek van den ziekte- en gezondheidstoestand in de gemeenten van Overijssel gedurende 1860, het verslag van het Genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen over 1860; het Tijdschrift voor de Nederlandsche gymnasien voor 1861, enz.

In behandeling werd genomen de *statistiek der landverhuizing*, die eene langdurige beraadslaging uitlokte. De subcommissie, onlangs uitgenoodigd de vergadering te dien opzigte voor te lichten, had gewenscht zich met dat onderwerp langer te kunnen bezig houden; doch haar onderzoek bespoedigd, omdat de Regering verlangt de voorschriften betrekkelijk deze statistiek thans te geven, bij de invoering der wet op den doortogt en het vervoer van landverhuizers. Met het oog op de mededeelingen, welke tot nog toe omtrent landverhuizing geschieden, was eene regeling dezer statistiek haar bovendien ook wenschelijk voorgekomen. Zij had nagegaan, welke bijzonderheden in andere Staten plegen te worden opgeteekend en ook kennis genomen van hetgeen ter zake verhandeld is op de internationale congressen van statistiek. Hoewel zij daarbij veel had aangetroffen, dat evenzeer in Nederland de aandacht waard is, wilde zij, ter vermijding van onnoodigen omslag, geen bloote navolging daarvan aanbevelen. Ook bij deze statistiek toch kan veel gevraagd worden, waaromtrent men te regt wenschen mag juiste antwoorden te bekomen, doch waarvan slechts onvruchtbare moeite het gevolg zoude zijn. Tot zoodanig vragen is, naar het oordeel der sub-commissie, te brengen een vrij algemeen beproefd onderzoek naar de redenen, welke de landverhuizers tot het besluit hebben gebragt om zich elders te gaan vestigen. De ondervinding heeft geleerd, dat de opgaven dienaangaande hoogst moeijelijk te erlangen zijn, zoodat men bij de mededeeling ligtelijk vervalt in onbeduidende algemeenheden. Evenmin is het doenlijk te achten deugdelijke opgaven te verkrijgen nopens de bezittingen der landverhuizende personen. Is nu het stellen van

Weerkundige Waarnemingen op 18 September 1861. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool	+ 0. 9	Z.W.	—	+ 12. 2	schoon.	slecht water.
Groningen	— 2. 2	N.W.	3	+ 13. 7	—	—
Helder	— 0. 5	N.W.t.N.	16	+ 13. 5	—	—
Vlissingen	+ 0. 6	N.W.	6	+ 13. 4	—	—
Maastricht	761. 3	W.	2	+ 12. 8	—	—
Portsmouth	+ 6. 4	N.	—	+ 11. 7	schoon.	gewoon.
Plymouth	+ 7. 0	N.	kleine bries.	+ 13. 9	„	slecht water.
Havre	+ 3. 0	N.O.	25	+ 13. 7	weinig bewolkt.	onstuimig.
Parijs	+ 3. 1	W.	25	+ 11. 4	zwaar bewolkt.	—
Brest	+ 7. 6	N.N.W.	0	+ 9. 4	schoon.	gewoon.

Alzoo grootste verschil in Nederland V 2. 8 G; generaal idem B 9. 8 G.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (N.W.) *Vertrokken.*
17 sept. *Paul Johan*, Kooy, Hellevoetsluis
Aangekomen
17 *Tartar*, Hunter, Newc. (als bijl. n. Amsterd.)

Hellevoet (NW) *Aang.*
17 sept. *Pelican* (st.), Liverpool
Mary, Squibb, Newcastle
Union, Parker, d.º
Heir Apparent, Williams, Wick
Alida Elisabeth, Potjewijd, Nerva
Robert, Leplow, Stralsund
Betty, Spreckelsen, d.º
Bellamy, v. Driesten, Port Kunda
Harberdina, Bakker, St. Petersburg
Vriendschap, Bakker, Riga
Ariës, Engelsman, dito
Osborne (st), Brouwersh.
Paul Johan, Kooy, d.º
Vertrokken.
Ary Scheffer (st.), Havre
Zingari (st.), Hartlepool
Gironde (s.), St. Petersb.
Constance, Kimmerer, Brouwershaven
De *Gironde* (st.) is op de reede geankerd.

Brielle (N.N.W.) *Vertr.*
17 sept. *Leo* (st.), Londen
Batavier (st.), d.º

Maassluis (N. W.)
17 sept. Niets gepasseerd.

Texel *Aangekomen*
16 sept. *Magnet* (s), Londen
Nora (st.), d.º
Jabez, Lucas, Newcastle
William & Jane, Hutchinson, d.º
Twenthe (st.), Hull
Vrouw Roelina, Verlee, Riga
Porsgrund, Apeness, Sundswall
Vertrokken.
16 *Emma*, Hofkamp, Lond.
Min. Thorbecke (s), Hull
(N. N. W.—N.)

Delfzijl *Aangekomen*
14 spt. *Jantina*, Boon, Riga
15 *Alberdina*, Lever, Stockholm n. Rott. (als bijl., wegens tegenw.)

Vlissingen *Aangek.*
16 sept. *Animosa*, Carli, Monte-Video
Luisiana, Capellino, d.º
Catharina, Elfwing, New-York
Duchesse de Brabant, v. d. Have, Berdianski
Vrouw Martha, de Vries, Gothenburg
Vertrokken.
13 *John H. Reyerson*, Latham, New-York
Terug uit zee.
16 *Camille*, Verbist, bestemd n. Mogador

—o—

S. George d'Elmina
Aangekomen.
12 aug. *Trijntje Boeder*, Lienemann, de Kust (heeft te Annamaboe ankers en kettingen verloren)

Annamaboe *Aangek.*
2 aug. *Elisabeth Catharina*, Clasen, de Kust (zou binnen eenige dagen n. Nederland vertrekk.)

Kaap Palmas *Aang.*
17 julij *Sara Elisabeth*, Kuiper, Grand Bassa (met verlies van twee ankers, kettingen en boeireep)

Havana *Aangekomen*
22 aug. *Cornelia*, Doijen, Philadelphia

Baltimore *In lading*
27 aug. *Helene*, Rotterdam
M'Leod, d.º

Triëst *Aangekomen*
13 sept. *Groot Zeewijk*, Homan, Amsterdam
Vertrokken.
11 *Cornelia*(s), Muntendam, Patras

Venetië *Aangekomen*
15 sept. *Concordia*, Jager, Amsterdam

Livorno. *Aangekomen*
10 sept. *Criti*, Poriotti, Amsterdam

Sevilla *Aangekomen*
9 sept. *Egbertus*, Schrik, Newcastle
Vertrokken.
9 *Jantje Doornbos*, Addens, Bremen

Cadix *Aangekomen*
10 spt. *Eltica Meezenbroek*, Vegter, Newcastle

Duinkerken *Aang.*
15 sept. *Enjetta*, Boswijk, Dantzig

Ostende *Aangekomen*
13 sept. *Ida Cornelia*, Schenk, Riga

Antwerpen *Vertr*
15 sept. *Gezina*, de Jonge, Rio-Grande
Sia & Elisabeth, Boerhave, Kroonstad

Altona *Aangekomen*
15 sept. *Dove*, Percy, Rott.

Cuxhaven *Aangek.*
14 sept. *Vrije Fries*, Arema, Livorno

Emden *Aangekomen*
10 sept. *de Hoop*, Eefting, Holland

Leer *Vertrokken*
13 sept. *Jantje*, Forma, Amsterdam

Stettin *Vertrokken*
14 sept. *Otto*, Giesper, Rott.

Rugenwalde *Aang.*
10 sept. *Lubbegina*, Borgman, Rotterdam

Dantzig *Aangekomen*
13 sept. *Sophia*, Vonk, St. Petersburg
Vertrokken.
14 *Johannes*, Rieck Rotterd.
Alexandrine, Vagt, d.º
Catharina Johanna, Tobiasen, N. Diep

Pillau *Vertrokken*
12 sept. *Renske Hooites*, Donema, Kopenhagen
14 *Maria Beerta*, Roosjes, Rotterdam

Bolderaa *Aangekomen*
5 sept. *Familietrouw*, Jonker, Delfzijl
6 *Venator*, Hove, Rott.
7 *Johannes Hermanus*, Visker, Zwolle
9 *Helena*, Klein, Rott.
12 *Todleben*, Pagelsen, Amsterdam
Vertrokken.
11 *Margaretha*, Panman, Holland
Frouwina Elisabeth, de Jonge, Elseneur

Kroonstad *Aangek.*
10 sept. *Adolph & Kirstine*, Svane, Rotterdam
Martha Alida, Karst, Londen

Christiania *Aangek.*
16 sept. *Fortuna*, Andersen, Amsterdam

Gothenburg *Aangek.*
11 sept. *Elsina*, Nanninga, St. Petersburg
Uitgeklaard.
11 *Hazard*, Wilse, Holland

Aarhuus *Aangekomen*
6 sept. *Christina*, Tunteler, Amsterdam
Vertrokken.
6 *Victoria*, Bähr, d.º

Randers *Aangekomen*
10 sept. *Christina*, Tunteler, Amsterdam

Aalborg *Vertrokken*
10 sept. ...., H.A.Svarrer, Holland

Fredrikshavn *Vertr.*
8 sept. *Amant*, Kleinsorg, Holland
Ellen Cathrine, Nielsen, Amsterdam
9 *Activ*, Rasmussen, Holl.

Kopenhagen *Gepass.*
14 sept. *Demuth*, Eilers, St. Petersb. n. de Maas
Hendrika Hillechina, Kuiper, d.º n. d.º

Elseneur *Aangek.*
13 sept. *Hillechina*, Scherphuis, Nerva n. Harling.
Helena, de Jonge, Riga n. Schiedam
Ida Berendina, op 't Holt, Dantzig n. Antwerp.
Gepbiena, Lohman, Nerva n. Londen
Jantina, Eefting, Libau n. Nantes
Josina Henriette, v. d. Gouwe, Nerva
Vixen, Frampton, Oostzee n. Dordrecht
14 *Libra*, Oostra, Wyburg n. Sevilla
Concordia, Huizing, Koningsb. n. Calais
Delia, Huizing, Helsingfors n. Grimsby
Courier, Sakes, St. Pet. n. Holland
15 *Agatha*, Bloos, Windau n. Edam
Gepasseerd.
13 *Piet Hein*, Meijer,
Albertina, Pot,
Alida Marg., Klein,
Aaltje Brongers, Kuperus,
Sikko, Jonker,
Bougina Lammechina, Veenhuizen,
Eendragt, Bos,
Concordia, Nanning,
Vrouw Wyka, Panjer,
Orion, Buiten,
Vriendschap, Boer,
Lucia Hendrika, Dekker,
Jeltina, Korter,
Jantina, de Boer,
Hillechina Cath., Mooi,
Grietje Koens, Kuiper,
Niessina Schuringa, Stroobos,
Alida, Sprik,
Jeltina, Mulder,
Ida, Wolkammer,
Gezina, Postema,
Dankbaarheid, Potjer,
Christina Jantina, Dood,
Weltevreden, de Boer,
14 *Gezina Alida*, Botje,
Hendrika Marg., Freije,
Eendragt, Kamminga,
Cornelia Louisa, Cazemier,
Dolphijn, Helmers,
Zeemeeuw, Bontekoe,
Jonge Boll, Kolk,
allen uit de Oostzee

—o—

Scheveningen 17 sept. De Engelsche brik *Margaretta*, k. Baker, van Newcastle n. Rotterdam, is in den nacht van 15 dezer voor Schouwen in zinkenden staat verlaten, doch de bemanning gered en alhier aangebragt door de pink *Margaretha*, stuurman C. Keus. (Zie verder onder de Nieuwstijdingen.)

Memel 12 sept. Het brikschip *Aglaja*, kapit. Somme, met rogge v. Riga naar Schiedam, den 1 aug. met schade alhier binnengeloopen, heeft na volbragte reparatie heden de reis voortgezet.

Elseneur 15 sept. De Ned. schoener *Willem*, kap. Molenaar, van Wyburg n. Edam, alhier binnen, heeft na herstelling van den kapitein den 13 dezer de reis voortgezet.

—o—

Amsterdam *Vertr.*
14 sept. *Magdalena Johanna*, Gust, Ancona
Maria, Ouwehand, Lissabon
15 *Australië*, Jochems, Batavia

Nieuwe Diep *Zeilkl.*
16 sept. *Bernard & Agnes*, Ordeman, Batavia
Gelderland, Gaaff, dito
Allegonda Jacoba, Deurholt, dito
Telanak, Popken, dito
Willem Jacobus, Visman, Suriname

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 18 sept.: 1ste getijde 3 ure 4 min.; 2de get. 3 ure 28 min.

Arnhem. Waterhoogte 16 sept. 0.89 el.

Keulen. Rijnhoogte 16 sept. 5 v. Rijnl.

—o—

Vertrokk. Passagiers.
Van Rotterdam:

Naar Batavia, per *Ouderkerk a/d. Amstel*, kapit. K. J. Swart: mevr. N. B. M. van Davelaar, met bonne en 5 kinderen; mej. Pohl; dr. N. L. Hoorweg en echtg.; de heeren F. H. Fontein, J. C. Bicker Top, M. C. H. Byleveldt, A. H. Spaan, F. A. de Perponcher, E. L. Elias, C. Dijkerhoff, F. J. H. L. d'Aulnis de Bourouill, Frey van Boolhuyssen, P. de Keth, C. K. Laurant, A. R. Kraijenhoff, C. W. Draijer.

Cargalijsten.
Rotterdam.

LONDEN, Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 5 v. Gom Sandrac en 2 k. Indigo, C. Hemmann en Co.; 3 k. Phosphorus en 410 z. Myrabolams, F. A. Voigt en Co.; 30 z. Koffij, 32 z. Horenpunten, 1 b. Gom Elastiek en 6 coll. Diversen, J. H. Claus en J. Raulino; 43 k. Koopm., C. L. Hollertt en Kolff; 50 k. Koopm., Snoek en Lobry; 1 k. Phosphorus, Boomer en Co.; 2 b. Rottingen, C. Steinweg; 2 b. Koopm., J. B. Crol en Co.; 1 k. Inkt, C. C. A. v. Wijk; 2 p. Mostaard, G. P. Ittmann en Zn.; 1 partij Verwhout, Schleussner en Stängle; 2 k. Leijen, Metzler; 91 coll. Diversen, Verwey en Co.; 1478 z. Rijst, van der Kun en van Schelle.

Amsterdam.

BANJOEWANGIE, Antoinette Seraphine, Viëtor. — 2735 b. Koffij, 1106 kan. Suiker, 384 sch. Tin en 1260 boss. Bindrotting, N. H. M.

GALATZ, Engelina, Heyenga. — 1 lad. Rogge, Order.

PETERSBURG, Arendina Catharina, Leeuwes. — 1300 tsw. Rogge, Wed. J. d'Arripe en Co.

PETERSBURG, Johan Cornelis, Groenewoudt. — 8/1, 89/2, 13/2 bs. Hennep, Muller en Reese.

STETTIN, Anna Gesina, Deden. — 41 last Tarwe, M. van Duren.

BREMEN, Frau Henriëtte, Klofkorn. — 30 punch. Rum, Bunge en Co.; 471 b. Rijst, Order.

BREMEN, Christina, Leiss. — 48 v. Traan, Burlage en Schumacher; 7 v. dito, S. A. le Vino en Co.

BREMEN, Ankelina, Steur. — 688 b. Rijst, Order.

BREMEM, Ekea, Keusder. — 400 b. Rijst, 792 Pijpstaven, Order.

BREMEN, Leentje Dost, Rasker. — 370 b. Rijst, 200 b. Koffij, 43 k. Tabak, 1 v. Spijkers en 22 v. Potasch, Order.

NB. Per het schip Nieuw-Holland, van Batavia, zijn nog aangebragt: 280 pic. Sapanhout, Order. — Voor Rotterdam: 28 b. Tabak, Bos, van Maanen en Co.; 104 kr. Gom Elastiek, Order.

deze en dergelijke vragen te ontraden, er blijven niettemin vele punten over, waarmede men zich met genoegzame juistheid kan bekend maken en waarvan de kennis belangrijk is. De subcommissie had derhalve de voorschriften ontworpen om tot die kennis te geraken. In het algemeen behoort aanteekening te worden gehouden van de ingezetenen, die het Rijk verlaten om zich elders te vestigen; het is nuttig te vernemen, uit welke gedeelten des Rijks de meeste personen vertrekken, en kennis te bekomen van hun geslacht, leeftijd, godsdienstige gezindte, beroep en bestemmingsplaats. Deze bijzonderheden gelden niet uitsluitend „landverhuizers" in de meer beperkte beteekenis van het woord; maar alle ingezetenen, die, om welke reden ook, hetzij alleen, hetzij in vereeniging met anderen, het Vaderland tegen eene woonplaats in den vreemde verwisselen. Een gedeelte slechts van deze personen zal zich in eene onzer havens inschepen aan boord van een vaartuig, tot vervoer van landverhuizers bestemd, en valt daardoor onder de bescherming der nieuwe wet op het vervoer van die lieden. Omtrent hun vervoer, en tevens omtrent dat van vreemde landverhuizers uit Nederlandsche havens, zou door de commissien van toezigt het wetenswaardige dienen te worden aangeteekend en daartoe zullen reeds vrij voldoende zijn de opgaven, tot welke de wet de gezagvoerders der schepen verpligt. Eindelijk zouden onze consuls kunnen worden uitgenoodigd, bij de aankomst van landverhuizers, die in eene Nederlandsche haven zijn ingescheept, onderzoek te doen naar hun toestand, den duur der reis, de ziekten en sterfgevallen aan boord, en eenige andere belangen, om daarna van hunne bevinding verslag te geven. De in dien zin ontworpen voorschriften zullen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken worden voorgedragen.

De sub-commissie, aan welke in de vorige zitting is opgedragen te dienen van raad omtrent de wijzigingen, die wenschelijk voorkomen in de inrigting der Rijkscommissie, had zich van hare taak gekweten door het plan eener verbeterde inrigting in gereedheid te brengen. De heer Vissering was echter door afwezigheid verhinderd geworden aan haar onderzoek deel te nemen. Nadat de leden hun gevoelen hadden kenbaar gemaakt over de algemeene strekking der voorgestelde wijzigingen, is besloten deze wijzigingen in eene volgende zitting meer in de bijzonderheden te overwegen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 17 September.

OVERLEDEN: L. Louw, jm., 23 j. — A. van Gelderen, vrouw van J. Mele, 64 j. — J. Soesman, vrouw van B. M. Polak, 59 j. — J. Schalkwijk, z., 1 j. — L. H. Smits, z., 1 j. — G. A. Zantman, z., 11 m. — B. Raske, z., 10 m.

BEVALLEN: C. van der Gevel, geb. Bosman, z. — L. A. M. Keulemans, geb. Brugman, d. — J. F. Hutschenruyter, geb. Maassen, z. — G. Goppel, geb. van den Bosch, *twee* d. — J. de Grauw, geb. Bijkerk, d. — M. van Utrecht, geb. van den Berg, d. — H. Vaalburg, geb. de Vries, d. — J. Verkerk, geb. van Oostenrijk, d. — L. van Zadel, geb. van der Voet, d. — E. Pols, geb. Erasmus, z. — L. A. Borsten, geb. Catin, d. — F. J. Vrijenhoek, geb. van den Berg, z. — H. L. Schippers, geb. van Beest, z. — M. van Rugge, geb. Dekker, z.

Beursberigten.

PARIJS 16 September.

Frankrijk 3 pc. a cont. 69, 69.05; dito op ultimo 69.05, 69.20; dito 4½ pc. a cont. —; dito op ultimo 96.45, 96.50. Bank-Actien 2930. Crediet Mobilier 751.25, 766.25. Rusland 4½ pc. —; dito Spoorweg-Aandeelen 415. Napels 5 pc. —. Spanje 2 pc. 42; dito buitenl. 3 pc. Oude —; dito Nieuwe —; dito binnenl. 3 pc. 47¾; dito Passive 17. Oostenrijk 5 pc. 72.

De beurs sloot heden in eene willige stemming.

AMSTERDAM 17 September.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld 2½ pCt.	63 15/16	64	64
„	dito dito 3 „	76 3/16	76¼	76¼
„	dito dito 4 „	99⅜	99 7/16	99⅜
„	Amort. Synd. 3½ „			
„	Hand. Maats. „	134¼	134½	134½
„	O.-I. Leening 4 „			
„	Holl. Spw.... 4 „	88½		
„	Rijnsp. ...... 4½ „	104⅜		
„	M. van Weld. 4 „			
België, ..	Cert. *Rothsch.* 2½ „	54⅜		
Frankrijk,	Certificaten.. 3 „	65		
Spanje...	Buitenlands.. 2 „	42 5/16	42⅜	42 5/16
„	dito 3 „	50⅛		
„	Binn. a ƒ 6000 3 „	47 13/16	47 15/16	47 13/16
„	Amort. Schuld	17⅛		
„	Bew. v. Coup.			
Portugal,	Obligatien... 3 pCt.	46⅝	46 11/16	46 11/16
„	dito 1856/59. 3 „	46	46⅛	46 1/16
„	dito Uitgest..			
Rusland,	Ob. *Hope en C.* 5 „	102⅞	103	
„	dito 1828/29.. 5 „	101½		
„	Cert. 1831/33 5 „	81½		
„	d.° 1840..... 4 „	75 7/16	75½	
„	d.° *Stieglitz*.. 4 „	74¾	74 13/16	
„	d.° d.° Nieuwe 5 „	82⅝		
„	d.° d.° 1855 N. 5 „	94½	94 11/16	94½
„	d.° te Lond. 4½ „	90		
„	d.° v. Assign.. 6 „	55⅞		
„	Inschr. dito.. 6 „			
Polen, ...	Aand. 1835.. .... ƒ			
„	Sp. Oblig.... 4 pCt.	71		
Pruissen,	Oblig. 1859.. 5 „	105½		
„	Aand. 1854.. 3½ „			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.* 5 „			
„	d.° dito 4 „			
„	d.° Met. Oude 5 „	46¾	46 15/16	46⅞
„	d.° N. te Ams. 5 „	70		
„	d.° Nat. Met.. 5 „	55⅝	55 15/16	55 15/16
„	d.° Metalliek. 2½ „	24 9/16	24 11/16	24 11/16
„	W. Ad. fl 250 4 „	192½	193	193
Brazilië,	1824, £ 100 5 „			
Equador,	£ 100 ...... 1 „	15	15⅛	15 1/16
Venez., ..	Obligatien... 3 „	18 13/16	18 15/16	18 13/16
„	Uitgestelde.. 1½ „	9 13/16	9⅞	9 13/16
Grenada,	Obligatien... 4½ „	14⅞	15¼	15⅛
„	Uitgestelde..	5 7/16	5½	
Mexico...	Obligatien... 3 „	22⅝	22¾	22⅝
Illinois..	.... 7 „	86		

Ned. Bank, 4 pc., 179. Rusland, Cert. te Londen, 1859, 3 pc., 59¾; dito bij Hope en Co., 1860, 4½ pc., 89⅞; dito Spoorw. Actien, 5 pc., 195¾; dito 4 pc., 175½. Weener Bank-Actien ƒ 639, ƒ 641; dito Aand. 1839, 246; dito 1860, 5 pc., 368; Fransch-Oostenr. Spoorw. Oblig. bij Hope, ƒ 123. Brazilië, 1860, 4½ pc., 88¾. Peru, 4½ pc., 96½. Turken ƒ 142. Griekenl., 5 pc., 7 3/16, ⅜, ¼.

Beleening 3, Prolongatie 2½. Disconto 3 pc.

Holl. fondsen vrij vast bij weinig handel. Van buitenl. waren Oostenr. met levendige affaire iets hooger. Russ., Spaansche en Portug. nagenoeg onveranderd. In Grenada's was veel handel en werden hoogere koersen besteed. Ecuador en Venezuela mede gezocht en hooger. Mexic. meer aangeboden. Grieksche iets vaster.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64. Spanje, 2 pc., 42 5/16; dito binnenl., 3 pc., 47 13/16. Oostenr., Metall., 5 pc., 46⅞ a 15/16; dito Nation., 5 pc., 55⅞ a 15/16.

ROTTERDAM 17 September.

		l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.	64		
„	dito dito 4 „	99 5/16		
„	Stad Amst. 3½ „	87		
„	Handel-Maats. 4½ „	134		
België...	Obl. bij Roths. 2½ „	54¼		
Spanje...	Amortis. Schuld	17⅛		
Portugal..	Obligatien 1853 3 „	46⅜		
„	Obl. 1856/7/9. 3 „	46 1/16	46⅛	46⅛
Rusland..	Obl. te Amst.. 4½ „	89⅞		
„	Obl. bij St. 1855 5 „	94¾		
Oostenr...	Obl. in Metal. 2½ „	24 7/16	24½	24 7/16
„	dito dito 5 „	46 11/16	46¾	46¾
„	d.° N. te Amst. 5 „	69¾		
„	dito Nationale 5 „	55½	55⅝	55⅝
Venez....	Obligatien... 3 „	18½	18 13/16	18¾
„	Obligatien...... 1½ „	9¾	9⅞	9⅞
Grenada...	Obligatien..... 4½ „	14 11/16	14 15/16	14 15/16
„	Uitgestelde..... 1 „	5 7/16	5½	5½
Mexico...	Obligatien.... 3 „	22⅜	22¾	22⅜
Equador...	Oblig. .... 1 „	14⅞	15	15
„	Landwarants... „	5⅜		
Griekenl...	Coupons....... „	[illegible]		

Binnenl. fondsen iets flaauwer. Vreemde effecten over het geheel gunstig gestemd, hoofdzakelijk Zuid-Amerik., met uitzondering echter van Mexic., terwijl de omzet in deze soorten zeer levendig was.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten drie ure: Nederl., Werkel. Schuld, 4 pc., 99⅜. Rusland, Oblig. 1860, 4½ pc., 89 15/16; dito Oude Leening, 5 pc., 102⅜. Oostenrijk, Metalliek Oude, 5 pc., 46¾, 46 13/16, 46 13/16; dito Nationale, 5 pc., 55⅝, 55 11/16, 55 11/16; Weener Loten 1860, ƒ 369½, ƒ 370, ƒ 370. Venezuela, Oblig., 3 pc., 18 13/16; dito 1½ pc., 9 29/32, 9 15/16, 9 29/32. Grenada, Oblig., 4½ pc., 14⅞, 15, 14 15/16; dito 1 pc., 5½. Ecuador, Land-Warrants, 5⅜.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 17 September.

	2 maanden.	Kort.
Londen....	11.86½	11.92½
dito 3/m..	11.81½	—
Parijs.......	55¾	—
dito 3/m..	55 9/16	56 3/16
Bordeaux.	55½	55 15/16
Hamburg.	35	35¼
dito 3/m..	34 15/16	—
Petersb. ..	164	—
Livorno ...	45¾	—
Genua	45⅞	—
Napels	77½	—
Antwerp..		1 v
Berlijn.....		175.
	6 weken.	**Kort.**
Frankfort.	99¾	—
Augsburg.	99½	—
Weenen...	83½	—
Triest......	83⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 17 September.

	2 maanden.		zigt.	
Londen....	11.82½	g	11.90	g
Parijs.......	55 13/16	g	56 5/16	p
Bordeaux.	55½	g	—	g
dito ½/m.	56	g	—	g
Hamburg.	35	g	35 3/16	g
Genua	46½	g	—	g
Livorno ...	46	g	—	g
Napels.....	78	g	—	g
	3 maanden.		**zigt.**	
Madrid	240	g	—	g
Cadix......	241	g	—	g
Sevilië.....	236	g	—	g
Bilbao.	237	g	—	g
Lissabon ..	41½	g	—	g
Porto.......	41½	g	—	g
Petersb...	163	g	—	g
	6 weken.		**zigt.**	
Weenen...	84½	g	—	g
Augsburg.	99½	g	—	g
Frankfort.	99½	g	—	g

Rotterdam ⅛.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 17 September.

Tabak. Heden werden uit de eerste hand afgedaan 19 v. Mason County, ex Johann Martin en 7 v. Maryland, ex Casilda.

Van *Huiden* werden afgedaan 1000 st. Soerab. Runder-, per Watergeus, tot hoogen doch geheimen prijs.

Granen. Verkocht: Tarwe, per 2400 kil. (124, 125 ℔) Arch. ƒ 320. Rogge, 144 ℔ N. Arch. ƒ 230; zeilende 119 ℔ Arch. ƒ 225; kosten, vracht en assurantie inbegrepen.

Boter. 1ste kwal. ƒ 50, 2de ƒ 48, 3de ƒ 46.

SCHIEDAM 17 September.

Granen. Verkocht: Rogge, 144 ℔ Coursche ƒ 228 6/w.; 144 ℔ Pernau ƒ 233 cont. Gerst, 125 ℔ Coursche ƒ 189 cont., ƒ 191 6/w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 12.75.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18.25.
AMST. PROEF „ „ „ „ „ - 19.50.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel.................. ƒ 0.80.

AMSTERDAM 17 September.

Suiker. Van ruwe zijn heden afgedaan 1666 krjs. Java per Balder ca. n.° 11 tot ƒ 32¼ opgeslagen.

Melassen. Naar wij vernemen werden dezer dagen tot verhoogde prijzen 600 a 700 punch. afgedaan, en blijft de stemming zeer geanimeerd.

Heden van *Tarwe* bij partij verkocht 128 ℔ bonte Pools. ƒ 395 bij gerijf, 127 ℔ dito ƒ 388, 126 ℔ dito ƒ 377, 126 ℔ mindere dito ƒ 372.

Rogge op levering Maart en Mei ƒ 218.

ANTWERPEN 16 September.

Koffij prijshoudend. — *Granen.* Tarwe met minder levendigheid, doch prijzen onveranderd, Cubanca ƒ 14½. Rogge met belangrijke omzettingen, Berdiansk ƒ 8½; Arch. ƒ 8½; Odessa ƒ 8¾ entr. — *Oliezaden* vast, Marianopel Lijnzaad ƒ 15½; oud Deensch Koolzaad ƒ 17; nieuw dito ƒ 16½. — Amerik. *Meel* fr. 41 a 41½ met verkoopers. — *Hop.* Nieuwe Aalst fr. 75 a 78. — *Rijst* vast in prijs. — *Terpentijn* stil, Fransch ƒ 36½ a ƒ 37; Amerik. ƒ 38.

HAVRE 14 September.

Katoen. De markt sluit deze week met eene nieuwe prijsverhooging. De verkoopen heden tot 3 ure bedragen 3000 b., in de verhouding van fr. 108 a 109 voor zeer laag en fr. 117 a 118 voor laag New-Orleans. — *Koffij* vast. Haïti fr. 82 ent. — *Huiden.* Valparaiso gez. Ossen fr. 63. Rio-Janeiro dito fr. 50. Gez. La Plata Paardenhuiden fr. 81. — *Potasch.* Amerik. 1a. fr. 38½. — *Rijst.* O. I. met goede vraag. Bengal fr. 17½ a 18½ cons. — *Wol.* B. A. vette fr. 1.15 a 1.25. — *Metalen* stil. Koper. Chili fr. 231¼. — *Granen* op nieuw hooger. Roode Amerik. Tarwe fr. 65 a 70, dito Winter fr. 73 cons. Meel met goede vraag. New-York fr. 43. Ohio fr. 41½ a fr. 43 entr.

HAMBURG 16 September.

Koffij onveranderd; goed smakende soorten blijven gevraagd; omzet circa 3 a 4000 z. diverse soorten. — *Zink* zonder handel. — *Raapolie* per Oct. 26, per Mei 26.8. — *Granen.* Tarwe zeer vast; af Denem. 127/128 ℔ 140 rth. bco. betaald. Rogge in loco vast; af Koningsb. 80 ℔ per voorjaar 83 a 84 rth. bco. te bedingen, op 84 a 85 gehouden.

RIGA 31 Aug./12 Sept.

Vlas stil; z. r. 52 a 25½. — *Hennep* onveranderd. — *Granen* stil. — *Zaai-Lijnzaad* zonder omzet. Het weder is gunstig voor den oogst. — *Vrachten* naar de Maas Gerst en Rogge fl. 1. — *Wissel* op Amsterdam 170.

CORFU 10 September.

Olijvenolie tall. 11 a 11½. Te Cephalonia zijn 3000 v. nieuwe tot tall. 9½ afgedaan.

SMYRNA 7 September.

Opium p. 134½ a 135. — *Meekrap* p. 260 a 263. — *Wol.* Gewasschen p. 560 a 565. — *Vruchten.* Vijgen p. 120 a 180; de kwaliteit is niet zeer voldoende. Zwart Rozijn p. 49, roode p. 153.

NEW-YORK 3 September.

Granen. De berigten uit het Westen luiden bij voortduring gunstig omtrent den oogst. De nieuwe Tarwe wordt algemeen geroemd. Van Winter hadden wij reeds eenige aanvoeren, waarvan de kwal. zeer mooi was. De prijzen zijn in de afgeloopene week iets gedaald, ofschoon voor Frankrijk en België voortdurend goede vraag bestaat. Men noteert:

Voorjaars Chicago	100 a 102	of $ 293 a 297	per last.
Milwaukie en Jowa	106 „ 108	„ „ 307 „ 311	„ „
Winter roode	114 „ 116	„ „ 325 „ 330	„ „
„ witte	125 „ 133	„ „ 350 „ 369	„ „

Van oude Voorjaars Tarwe bestaat nog goede voorraad. Meel deze week 15 a 20 c. lager, extra State $ 4.60 a $ 4.70. Rogge, ter verscheping geschikt, ontbreekt. De nieuwe oogst, waarvoor reeds veel orders ontvangen zijn, zal spoedig ter markt komen. Mais met goede vraag voor Engeland. Gerst en Haver stil. — *Vrachten* hooger; Holland 12½ a 13½ c. — *Wissel* op Amst. 39½ a 40⅛, Londen 107 a 107½.

BALTIMORE 27 Augustus.

Tabak met vrij grooten aanvoer en goede vraag sedert ons laatste berigt van 19 dezer. De inspectie der vorige week bedraagt 1980 v. Maryland, 680 v. Ohio en 182 v. Kentucky. Maryland goed gevraagd; de omzet bedroeg ruim 1500 v.; vooral voor goed soortige partijen en goed gruizige, blank bruin en blank bladdige vaten, waarvoor hooge prijzen betaald worden. Intusschen is ook gemeen, ordinair en middelsoort tot volle vorige prijzen gezocht gebleven. De berigten aangaande den nieuwen oogst blijven onveranderd. Ohio met kleinen voorraad en goede vraag door de agenten van Frankrijk, Oostenrijk en Duisburg. Prijzen zijn onveranderd; de omzettingen bedragen 3 a 400 v., meest voor de Fransche regie. Kentucky onveranderd zeer vast in prijs bij kleinen voorraad. Verkocht zijn 100 v., grootendeels aan binnenl. fabriekanten; voor gemeene Kentucky lugs Mason County wordt 6 en 7 c. per ℔ besteed. Onze notering is gelijk aan die in ons berigt van 19 dezer. In lading naar Rotterdam, Helena en Mc. Leod. Verschepingen daarheen sedert 1.° Jan. ll. 15,469 v. — *Vrachten* onveranderd, op Holland 30/. — *Wissel* iets hooger, Amsterdam 60 d. z. 39½ a 39⅝.

NEW-ORLEANS 24 Augustus.

Katoen. Verkoopen der week 172 b., aanvoeren 86 b. Voorraad ter plaatse 9906 b. De notering is nominaal middl. 10½ a 11 c. Het weder is regenachtig; men vreest dit voor den oogst nadeelig zijn zal. — *Wissel* op Londen 108 a 108½.

SANTOS 15 Augustus.

Koffij. Campinas 6100 reis.

BUENOS-AYRES 13 Augustus.

Huiden flaauw, gedr. 50 r.; gez. 47 r.; verkoopen der laatste 14 dagen voor Antwerpen 6000 gedr. en 1000 gez.; voor Engeland 7000 gez. — *Wol.* Verkocht voor Antwerpen 600 b.; voor Engeland 100 b. — *Wissel* op Londen 64/. — De *Geldmarkt* blijft onveranderd.

HAVANA 23 Augustus.

Suiker op nieuw hooger, vooral ten gevolge der lage vrachtprijzen en geringen voorraad. Men noteert n.° 8 a 10 r. 6¾ a 7½, n.° 11 a 12 r. 8 a 8¼, n.° 13 a 14 r. 8½ a 8¾, n.° 15 a 16 r. 9 a 9½, n.° 17 a 20 r. 9½ a 10½, wit inf. a ord. r. 10½ a 11, goed a sup. 11½ a 13½. Voorraad zoo hier als te Matanzas 122,000 k°. Muscovados goede kwal. r. 6. Melassen. Gekleide r. 3. Muscovados r. 3 a 4. — *Tafia* $ 28. — *Honig* nomin. r. 4. — *Was* stil, prima $ 10¼ a 10½, gele Puerto Principe $ 7 a 8, witte d.° $ 10.

INVOER-ARTIKELEN. *Gebakken Steen* $ 16 a 27. — *Dakpannen* $ 42 a 59. — *Hooi* met veel voorraad $ 3¾ a 4½. — *Wissel* hooger. Londen 16½ a 17 °/₀ premie. Parijs 4 a 4¾ °/₀ premie. — *Vrachten* lager; groote schepen vinden bijna geen vracht; men noteert n. Engeland om orders £ 1.10 a 1.15.

Advertentiën.

Ons trof op nieuw een droevige slag; onze jongste Lieveling JACOB werd tot onze diepe smart van ons genomen, in den leeftijd van pas zeventien maanden.

Rotterdam W. C. SCHALKWIJK.
15 *September* 1861. H. W. SCHALKWIJK,
Eenige kennisgeving. MEES.

Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoote D. BIERSMA.

Rotterdam
16 *September* 1861. J. F. METZELAAR.

DEPARTEMENT ROTTERDAM
DER
MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

GEWONE VERGADERING,
op **HEDEN** den 18 September 1861, des avonds ten *half acht* ure precies, in het Departements-Gebouw.
Mededeelingen en Voorstel van het Bestuur. — Rapport der Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering, enz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

Leesbibliotheek.

COMMISSARISSEN der **Leesbibliotheek**, opgerigt door het Rotterdamsch Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, brengen ter kennisse van de Belanghebbenden, dat de Bibliotheek zal **geopend** worden op DINGSDAG den 1 OCTOBER 1861, en dat Commissarissen Zitting zullen houden tot het **AANNEMEN van LEZERS** *Donderdag* 19, *Vrijdag* 20 en *Zaturdag* 21 *September* 1861, des avonds ten 6 ure, in het Locaal des Departements.

Die als Lezer wil aangenomen worden, moet voorzien zijn van eene aanbeveling van een Lid des Departements of van een der Boekbezorgers.

De Bibliotheek is met ruim 350 Boekdeelen vermeerderd, waarvan aan de Lezers *gratis* een Supplement-Catalogus zal worden uitgereikt.

H. ALTMANN, *Lid en Secretaris.*

Naar
SAMARANG
(DIRECT),
het extra snelzeilend Nederl. gekoperd BARKSCHIP **VOORWAARTS**, Kapit. E. L. KERKSTRA; zijnde door deszelfs buitengewoon groote Luiken bijzonder geschikt tot het Innemen van Machineriën en andere groote Voorwerpen.

SLUIT 24 DEZER.
Adres ten Kantoren van KUYPER, VAN DAM & SMEER en HUDIG & BLOKHUYZEN.

Te Rotterdam
LIGT IN LADING
NAAR
PADANG,
mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. BARKSCHIP **Joan**, Kapit. C. LA SEUR. Adres bij de Reeders VAN OVERZEE & Co. en de Cargadoors HUDIG & BLOKHUYZEN en KUYPER, VAN DAM & SMEER alhier, en DE CONINGH & Co te Amsterdam.

Weldadige Landgenooten!

In de vorige maand heeft A. DOLK, Schip[per]
Zevenbergen, het ongeluk gehad in een plotsel[ing]
gekomen storm zijn Schip op de Zeeuwsche K[...]
verliezen. Zwemmende heeft hij zich zelven m[et]
Kinderen, die aan boord waren, kunnen r[edden].
Zijne hoogst zwangere Vrouw, die zich met de[...]
Kinderen hier bevond, is bij het vernemen v[an]
onheil ontijdig bevallen. Ofschoon veel van[...]
vraagd wordt, neem ik de vrijheid op uwe lief[dadig]heid een beroep te doen, ten einde voorn[oemde]
Schipper in staat gesteld worde om een ander [vaar]tuig te koopen en dit Gezin voor ondergang be[hoed]
worde!

Zevenbergen J. G. VERHOE[...]
September 1861. *Predik[ant]*

Landgenooten!

Heeft onze Gemeente van tijd tot tijd tre[urige]
verliezen door de Zeevaart te betreuren; hart[...]
is de ramp die haar voor weinige dagen op[...]
getroffen heeft. Den 25sten der vorige maand [...]
lijk, strandde bij hevigen storm en bergenhoog[e bran]ding, tegenover het dorp Hollum, het No[...]
Barkschip **Dieppe Paket**, welks Bema[nning]
ten getale van twaalf, zich door het over boord [slaan]
der masten, het verbrijzelen van het Voorschip [en]
over boord slaande brandingen, in dadelijk [...]
gevaar bevond, zoo als men ook uit de roef gep[...]
Vlag en de noodkreten die van tijd tot tijd bo[ven het]
loeijen van den storm gehoord werden, ont[...]
Zoodra deze stranding met het aanbreken v[an den]
dag bekend was, snelde ieder Zeevarende van H[...]
met de Reddingboot naar het Strand, ten ei[nde]
trachten met eigen levensgevaar de in nood [...]
renden te redden; vijf daartoe aangewende po[gingen]
mislukten echter, doordien het Schip door de[...]
brandingen en vooral door de om het Schip [...]
rende nog verbonden masten met aanbehooren[...]
te naderen was. Bij eene zesde poging — ju[ist]
de Reddingboot *van Nes*, waarmede de Schep[...]
daarna werden gered, aankwam, — kanteld[e]
een noodlottig toeval de boot, en vonden [...]
daarin zijnde Zeelieden, allen van Hollum, hu[...]
in de golven, onverzorgd, nalatende evenveel We[...]
en vijftien Kinderen.

Landgenooten, daar Ameland alleen bezwaa[rlijk in]
staat is om in de behoeften dezer Ongelukki[gen te]
voorzien of de Weduwen aan een middel van b[estaan]
te helpen, hebben de Ondergeteekenden zich t[ot eene]
Commissie gevormd, om uwe hulp en medew[erking]
daartoe in te roepen.

Wij doen zulks bij dezen, in het vertrouw[en dat]
deze ramp algemeene deelneming zal vinden e[n ver]zoeken u, wat gij tot ondersteuning dier hulp[behoe]vende Weduwen en Kinderen — welker Echtge[nooten]
en Vaders, gedreven door edele menschenliu[...]
eene poging om hunne evenmenschen te redde[n]
noodlottig in de golven omkwamen — zoudt [...]
bijdragen, aan een der Ondergeteekenden te [...]
inzenden.

Ameland 3 *September* 1861.
(*get.*) VAN HEECKEREN, *Burgemeest[er]*
„ P. J. KAT, *Wethouder.*
„ H. W. DE BOER, *Lid van den* [...]
„ K. S. GORTER, *Doopsgezind Pre[dikant]*
„ J. BUIS, *Hervormd Predikant.*
„ J. ROORDA, *Hervormd Predikant*
„ G. J. SCHELTEMA, *Lid van den* [...]
„ J. L. WAGENAAR, *Wethouder.*

De Ondergeteekenden hebben ten hunnen [...]
gesloten **Bussen** geplaatst, ten einde de Gi[ften te]
ontvangen, welke hunne menschlievende Stadge[nooten]
voor bovenstaand liefdadig doel zouden will[en af]zonderen.

Rotterdam 17 *September* 1861.
A. GLAZENER, Vasteland, wijk 3, n.°
A. J. BAELDE, Schiedamschen Singel,
wijk 15, n.° 637.
J. H. ROOSTER, Hoogstraat, wijk 11, n.°
Wed. KRAP & VAN DUYM, bij de [...]
wijk 4, [...]
A. N. GLAZENER, Waschbleeklaan, [...]
Binnenweg, wijk 15, [...]

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te [Rot]terdam, van den 9 September 1861, is **KOR[...] PEEK**, verpleegd wordende in het Genees[kundig]
Gesticht voor Krankzinnigen aldaar, ter zak[e van]
voortdurende Krankzinnigheid, ter requisitie v[an het]
Openbaar Ministerie, gesteld **onder Curate[le]**.
De Officier van Justitie te Rotterd[am],
A. SIEWERTSZ VAN REES[...]
Subs[tituut]

Hôtel de l'Europ[e]
Place Royale, Brussel.

Heeren REIZIGERS en Hollandsche FAMI[LIËN]
zich op weg naar of van **Parijs** te **Br[ussel]**
ophoudende, zullen bevinden dat dit Hôtel [in alle]
opzigten een der meest comfortabele is.
Matige Prijzen. Verscheiden Vertrekken [...]
Rez-de-Chaussée.

PÂTE DE CERISE
POUR LES DENTS.
La meilleure marché et la meill[eure]
préparation pour les dents.
Seuls propriétaires,
JOHN GOSNELL & C[o.]
à Londres.

Messrs JOHN GOSNELL & Co., Parfumeurs de S. M., se[ront]
heureux d'exécuter les ordres qui leur seront adressés, et d'appo[inter]
des Agents pour la vente des produits de leur manufacture.

BRONZEN MEDAILLE
bij de Maatschappij der Industri[e en]
Wetenschappen te Parijs.
Geen Grijze Haren mee[r]
Mélanogène
Alleruitmuntendst **Kleursel** van DICQUEM[ARE]
Ainé, van Rouaan.

Om in een oogenblik het Hoofdhaar en den [...]
in alle tinten te kleuren, zonder gevaar voor de[...]
en zonder den minsten reuk af te geven. Dit K[leursel]
is veel beter dan alle andere tot hiertoe in ge[bruik].
Fabriek te Rouaan, Rue Saint-Nicolas, 39.
Depôt: te Rotterdam bij den Heer CHs. COU[...]
te 's Gravenhage bij den Heer E. FILLET; te [...]
recht bij den Heer W. HAVARD; te Gouda bi[j den]
Heer OGIER; te Schiedam bij den Heer WOL[...]
Prijs per Doos ƒ 3.50.